

Delårsrapport 2. kvartal 2021

SPAREBANK 1 ØSTLANDET

Innholdsfortegnelse

Hovedtall	2
Styrets beretning	4
Resultatregnskap	16
Utvidet resultatregnskap	17
Balanse	18
Endring i egenkapital	19
Kontantstrømoppstilling	21
Noter til regnskapet	22
Note 1 Regnskapsprinsipper	22
Note 2 Endringer i konsernsammensetninger	26
Note 3 Segmentinformasjon	27
Note 4 Kapitaldekning	29
Note 5 Utlån til og fordringer på kunder	31
Note 6 Tap på utlån og forpliktelser	35
Note 7 Netto resultat fra finansielle eiendeler og forpliktelser	39
Note 8 Finansielle derivater	40
Note 9 Likviditetsrisiko	41
Note 10 Vurdering av virkelig verdi på finansielle instrumenter	42
Note 11 Derivater og motregning	45
Note 12 Kredittinstitusjoner – fordringer og gjeld	46
Note 13 Leieavtaler	46
Note 14 Andre eiendeler	47
Note 15 Innskudd fra og gjeld til kunder	47
Note 16 Verdipapirgjeld og ansvarlig lånekapital	48
Note 17 Annen gjeld og balanseført forpliktelse	48
Note 18 Egenkapitalbevis og eierstruktur	49
Note 19 Netto renteinntekter	50
Note 20 Hendelser etter balansedagen	50
Resultater fra kvartalsregnskapene	51
Erklæring fra styret og administrerende direktør	52
Alternative resultatmål	53
Finanskalender 2021	57
Kontaktinformasjon	57

Hovedtall

Konsern	01.01-30.06 2021		01.01-30.06 2020		Året 2020	
	Beløp	Prosent ¹⁾	Beløp	Prosent ¹⁾	Beløp	Prosent ¹⁾
Resultatsammendrag (mill. kroner og prosent av gj.sn.forv.kap.)						
Netto renteinntekter	1 077	1,44 %	1 093	1,55 %	2 177	1,51 %
Netto provisjons- og andre inntekter	794	1,06 %	643	0,91 %	1 441	1,00 %
Netto resultat fra finansielle eiendeler og forpliktelser	289	0,39 %	265	0,38 %	545	0,38 %
Sum netto inntekter	2 160	2,89 %	2 001	2,84 %	4 164	2,89 %
Sum driftskostnader	976	1,31 %	933	1,32 %	1 902	1,32 %
Driftsresultat før tap på utlån og garantier	1 184	1,59 %	1 067	1,51 %	2 262	1,57 %
Tap på utlån og garantier	- 7	-0,01 %	282	0,40 %	330	0,23 %
Driftsresultat før skatt	1 190	1,60 %	786	1,11 %	1 932	1,34 %
Skattekostnad	235	0,32 %	81	0,12 %	323	0,22 %
Resultat etter skatt	955	1,28 %	704	1,00 %	1 608	1,12 %
Renter hybridkapital	12	0,02 %	8	0,01 %	20	0,01 %
Resultat etter skatt inkl. renter hybridkapital ²⁾	943	1,26 %	697	0,99 %	1 589	1,10 %
Lønnsomhet						
Egenkapitalavkastning ²⁾	11,3 %		9,1 %		10,1 %	
Kostnadsprosent ²⁾	45,2 %		46,6 %		45,7 %	
Balanse og nøkkeltall						
Brutto utlån til kunder	118 132		112 381		113 368	
Brutto utlån til kunder inkl. utlån overført til kredittforetak ²⁾	167 290		157 956		161 259	
Utlånsvekst siste 12 mnd ²⁾	5,1 %		10,5 %		5,9 %	
Utlånsvekst siste 12 mnd inkl. utlån overført til kredittforetak ²⁾	5,9 %		9,4 %		7,0 %	
Innskudd fra kunder	92 551		85 481		85 613	
Innskuddsvekst siste 12 mnd ²⁾	8,3 %		10,5 %		9,1 %	
Innskuddsdekning ²⁾	78,3 %		76,1 %		75,5 %	
Innskuddsdekning inkl. utlån overført til kredittforetak ²⁾	55,3 %		54,1 %		53,1 %	
Akkumulert snitt forvaltningskapital	150 478		141 855		144 108	
Forvaltningskapital ²⁾	155 243		147 197		146 074	
Forretningskapital ²⁾	204 401		192 772		193 964	
Tap og mislighold						
Tap på utlån i prosent av brutto utlån ²⁾	0,0 %		0,5 %		0,3 %	
Utlån og fordringer i trinn 2 i prosent av brutto utlån	7,3 %		5,6 %		8,3 %	
Utlån og fordringer i trinn 3 i prosent av brutto utlån	0,6 %		0,7 %		0,4 %	
Soliditet og likviditet						
Ren kjernekapitaldekning	17,8 %		17,1 %		17,8 %	
Kjernekapitaldekning	18,8 %		18,2 %		18,8 %	
Kapitaldekning	20,7 %		20,1 %		20,8 %	
Netto ansvarlig kapital	17 242		16 418		16 704	
Egenkapitalprosent ²⁾	11,5 %		11,0 %		11,7 %	
Uvektet kjernekapitalandel	7,1 %		7,1 %		7,2 %	
LCR ³⁾	150,8 %		143,3 %		140,6 %	
LCR i NOK ³⁾	145,9 %		140,9 %		130,5 %	
LCR i EUR ³⁾	347,7 %		639,9 %		619,0 %	
Bemanning						
Antall årsverk ved utgangen av perioden	1 137		1 139		1 149	

1) Beregnet i prosent av gjennomsnittlig forvaltningskapital.

2) Alternative resultatmål er definert i eget kapittel.

3) Liquidity Coverage Ratio: Måler størrelsen på bankenes likvide eiendeler i forhold til netto likviditetsutgang 30 dager frem i tid gitt en stressituasjon.

Egenkapitalbevis (EKB) ¹⁾	30.06.2021	30.06.2020	2020	2019	2018	2017
Egenkapitalbevis/brøk	69,6%	70,1%	70,0%	70,1%	69,3%	67,6%
Antall utstedte bevis	115 829 789	115 829 789	115 829 789	115 829 789	115 319 521	107 179 987
Børskurs (i kr)	119,00	87,60	97,80	92,50	83,00	90,50
Børsverdi (mill. kroner)	13 784	10 147	11 328	10 714	9 572	9 700
Bokført egenkapital per EKB konsern ²⁾	102,22	93,51	98,76	93,67	85,83	80,96
Resultat per EKB, i kr ³⁾	5,64	4,20	9,57	11,55	8,46	7,81
Utbytte per EKB ⁴⁾			4,79	4,58	4,12	3,96
Pris/resultat per EKB ²⁾	10,47	10,38	10,22	8,01	9,81	11,59
Pris/bokført egenkapital ²⁾	1,16	0,94	0,99	0,99	0,97	1,12

1) SpareBank 1 Østlandet ble børsnotert 13.06.2017.

2) Alternative resultatmål er definert i eget kapittel.

3) Resultat etter skatt og renter hybridkapital for kontrollerende eierinteresser * eierandelsbrøk /antall EKB.

4) Utbyttegraden for 2019 ble i henhold til styrets reviderte innstilling kommunisert i børsmelding datert 19.03 2020, redusert fra 50 prosent til 40 prosent. Utbytte per EKB ble endret fra 5,72 kroner til 4,58 kroner.

Styrets beretning

2. kvartal 2021 (Konserntall. Tall i parentes gjelder for tilsvarende periode i 2020)

- Resultat etter skatt: 516 (438) mill. kroner
- Egenkapitalavkastning: 12,1 (11,3) prosent
- Netto renteinntekter: 542 (498) mill. kroner
- Netto provisjons- og andre inntekter: 416 (300) mill. kroner
- Netto resultat fra finansielle eiendeler og forpliktelser: 181 (314) mill. kroner
- Sum driftskostnader: 492 (447) mill. kroner
- Tap på utlån og garantier: 11 (130) mill. kroner

1. halvår 2021 (Konserntall. Tall i parentes gjelder for tilsvarende periode i 2020)

- Resultat etter skatt: 955 (704) mill. kroner
- Egenkapitalavkastning: 11,3 (9,1) prosent
- Resultat per egenkapitalbevis: 5,64 (4,20) kroner
- Netto renteinntekter: 1.077 (1.093) mill. kroner
- Netto provisjons- og andre inntekter: 794 (643) mill. kroner
- Netto resultat fra finansielle eiendeler og forpliktelser: 289 (265) mill. kroner
- Sum driftskostnader: 976 (933) mill. kroner
- Tap på utlån og garantier: Netto inntektsføring på 7 (netto kostnad på 282) mill. kroner
- Ren kjernekapitaldekning: 17,8 (17,1) prosent
- Utlånsvekst siste 12 måneder inklusiv lån overført til kredittforetakene: 5,9 (9,4) prosent
- Innskuddsvekst siste 12 måneder: 8,3 (10,5) prosent

Viktige hendelser i andre kvartal 2021

Oppgradert ESG-rating

SpareBank 1 Østlandet fikk 24. mai 2021 en oppdatert ESG Risk Rating fra Sustainalytics på 12,3 (Low Risk). Skalaen går fra 0 til 100, der 0 er best. Banken er rangert som nummer 36 av totalt 1039 banker globalt. MSCI oppdaterte samme måned ESG-ratingen av SpareBank 1 Østlandet til "AA".

Utbetaling av utbyttet for 2020

7. april 2021 betalte SpareBank 1 Østlandet ut 203 (531) mill. kroner i ordinært utbytte for 2020 til egenkapitalbeviserne. Utbytte utgjorde 1,75 (4,58) kroner per egenkapitalbevis. Styret har fått fullmakt av representantskapet til å vurdere og utbetale hele eller deler av resterende utbytte med inntil 352 mill. kroner (tilsvarende 3,04 per egenkapitalbevis) og kundeutbytte med inntil 231 mill. kroner etter 30. september 2021 dersom situasjonen tillater det.

Konsernet SpareBank 1 Østlandet

Konsernet består av SpareBank 1 Østlandet og de 100 prosent eide datterselskapene EiendomsMegler 1 Innlandet AS, EiendomsMegler 1 Oslo Akershus AS, EiendomsMegler 1 Oslo AS (datterdatter), Youngstorget 5 AS og AS Vato, samt det 95 prosent eide datterselskapet SpareBank 1 Finans Østlandet AS. Videre består konsernet av det 70,68 prosent eide holdingselskapet SpareBank 1 Østlandet VIT AS,

som igjen eier 100 prosent av aksjene i datterselskapet TheVIT AS. Regnskapene til ovennevnte selskaper konsolideres fullt ut i konsernregnskapet til SpareBank 1 Østlandet.

SpareBank 1 Østlandet eier 12,40 prosent av SpareBank 1 Gruppen AS, 12,40 prosent av SpareBank 1 Forvaltning AS, 18,00 prosent av SpareBank 1 Utvikling DA, 19,09 prosent av SpareBank 1 Kreditt AS, 33,33 prosent av SpareBank 1 Kundepleie AS, 9,99 prosent av BN Bank ASA, 25,00 prosent av SpareBank 1 Bank og Regnskap AS, 18,74

prosent av SpareBank 1 Betaling AS og 14,78 prosent av SpareBank 1 Gjeldsinformasjon AS. Videre eier banken 22,45 prosent av SpareBank 1 Boligkreditt AS og 15,02 prosent av SpareBank 1 Næringskreditt AS (kredittforetakene). Resultatene fra ovennevnte selskaper resultatføres i bankens konsernregnskap tilsvarende bankens eierandel.

Konsernregnskap for andre kvartal 2021

Konsernresultat

Konsernet SpareBank 1 Østlandets resultat etter skatt ble 516 (438) mill. kroner, mot 439 mill. kroner i første kvartal 2021. Egenkapitalavkastningen ble 12,1 (11,3) prosent, mot 10,6 prosent i første kvartal 2021.

Spesifikasjon av konsernresultat etter skatt i mill. kroner	2. kv 21	1. kv 21	2. kv 20
Resultat etter skatt i morbanken	595	496	386
Mottatt utbytte fra datterselskaper og tilknyttede selskaper	-253	-167	-124
Resultatandeler fra:			
SpareBank 1 Gruppen AS - Konserntall	93	43	69
SpareBank 1 Boligkreditt AS	3	4	44
SpareBank 1 Næringskreditt AS	2	1	3
EiendomsMegler 1 Innlandet AS	6	-1	11
EiendomsMegler 1 Oslo Akershus AS - Konserntall	8	3	5
SpareBank 1 Finans Østlandet AS	47	48	28
SpareBank 1 Østlandet VIT AS - Konserntall	2	1	2
SpareBank 1 Kreditt AS	1	0	2
SpareBank 1 Betaling AS	-4	-1	0
SpareBank 1 Forvaltning AS - Konserntall	4	0	0
BN Bank ASA	12	11	8
Youngstorget 5 AS	1	1	1
Øvrige konsernposter	-1	0	3
Resultat etter skatt for konsernet	516	439	438

Netto renteinntekter

Netto renteinntekter ble 542 (498) mill. kroner, mot 535 mill. kroner i første kvartal 2021. Netto renteinntekter i prosent av gjennomsnittlig forvaltningskapital ble 1,44 (1,38) prosent, mot 1,46 prosent i første kvartal 2021.

Netto provisjons- og andre inntekter

Netto provisjons- og andre inntekter ble 416 (300) mill. kroner mot 379 mill. kroner i første kvartal 2021.

Provisjonsinntekter fra kredittforetakene utgjorde 113 (42) mill. kroner, mot 108 mill. kroner i første kvartal 2021.

Inntekter fra eiendomsmegling utgjorde 106 (83) mill. kroner, mot 81 mill. kroner i første kvartal 2021,

og inntekter fra regnskapstjenester utgjorde 51 (49) mill. kroner, mot 52 mill. kroner i første kvartal 2021.

Netto resultat fra finansielle eiendeler og forpliktelser

Netto resultat fra finansielle eiendeler og forpliktelser ble 181 (314) mill. kroner, mot 108 mill. kroner i første kvartal 2021.

Driftskostnader

Sum driftskostnader ble 492 (447) mill. kroner, mot 485 mill. kroner i første kvartal 2021. Økningen i driftskostnader fra forrige kvartal på 7 mill. kroner skyldtes en økning i øvrige driftskostnader, mens en liten reduksjon i personalkostnader og markedsføringskostnader trakk i motsatt retning.

Tap på utlån og garantier

Tap på utlån og garantier utgjorde 11 (130) mill. kroner, mot en netto inntektsføring på 18 mill. kroner i første kvartal 2021.

De modellgenererte tapsavsetningene (trinn 1 og trinn 2) ble økt med 5 (10) mill. kroner, hovedsakelig som følge av endring i ECL grunnet justerte sentrale forutsetninger. De individuelle tapsavsetningene ble redusert (trinn 3) med 7 (økte med 82) mill. kroner, mens periodens netto konstaterte tap var 12 (23) mill. kroner. Avsetning for antatt, men ikke-observert migrering (PMA) ble holdt uendret (økt med 15) mill. kroner. Gjenstående PMA på 5 mill. kroner var i sin helhet knyttet til SpareBank 1 Finans Østlandet AS.

For mer utfyllende informasjon om tapsavsetningene vises det til note 1 «Regnskapsprinsipper» note 5 «Utlån til og fordringer på kunder», og note 6 «Tap på utlån og forpliktelser».

Konsernregnskap for første halvår 2021

Konsernresultat

Konsernresultat etter skatt for første halvår 2021 ble 955 (704) mill. kroner, og egenkapitalavkastningen ble 11,3 (9,1) prosent.

Spesifikasjon av konsernresultat etter skatt i mill. kroner	30.06.2021	30.06.2020
Resultat etter skatt i morbanken	1 091	666
Mottatt utbytte fra datterselskaper og tilknyttede selskaper	-420	-280
Resultatandeler fra:		
SpareBank 1 Gruppen AS - Konserntall	136	213
SpareBank 1 Boligkreditt AS	7	11
SpareBank 1 Næringskreditt AS	3	4
EiendomsMegler 1 Innlandet AS	5	11
EiendomsMegler 1 Oslo Akershus AS - Konserntall	11	5
SpareBank 1 Finans Østlandet AS	95	58
SpareBank 1 Østlandet VIT AS - Konserntall	2	1
SpareBank 1 Kreditt AS	1	2
SpareBank 1 Betaling AS	-5	-2
SpareBank 1 Forvaltning AS - Konserntall	4	
BN Bank ASA	23	14
Youngstorget 5 AS	2	2
Øvrige konsernposter	0	0
Resultat etter skatt for konsernet	955	704

Netto renteinntekter

Netto renteinntekter ble 1.077 (1.093) mill. kroner. Netto renteinntekter må ses i sammenheng med provisjonsinntekter fra lån og kreditter overført til deleide kredittforetak på totalt 221 (120) mill. kroner. Samlede netto renteinntekter og provisjonsinntekter fra kredittforetak ble 1.298 (1.213) mill. kroner. Økningen i netto renteinntekter skyldtes i hovedsak økte provisjonssatser fra kredittforetakene, samt vekst i utlånsvolum.

Netto renteinntekter i prosent av gjennomsnittlig forvaltningskapital ble 1,44 (1,55) prosent.

Netto provisjons- og andre inntekter

Netto provisjons- og andre inntekter ble 794 (643) mill. kroner.

Tall i mill. kroner	30.06.2021	30.06.2020
Betalingsformidling	56	52
Fonds- og forsikringsprovisjon	130	111
Provisjon fra kredittforetak	221	120
Provisjonsinntekter fra kredittkort	26	30
Eiendomsmegling	187	160
Regnskapstjenester	103	102
Øvrige inntekter	70	67
Netto provisjons- og andre inntekter	794	643

Økningen i provisjons- og andre inntekter var bredt sammensatt, og skyldtes til stor del solide økninger i provisjoner fra kredittforetakene, sterk økning i forsikrings- og fondsprovisjoner, samt betydelig økning i provisjoner fra eiendomsmegling. Kun provisjoner fra kredittkort viste en reduksjon.

For mer utfyllende informasjon om de ulike resultatenehetene i konsernet vises det til note 3 «Segmentinformasjon».

Netto resultat fra finansielle eiendeler og forpliktelser

Netto resultat fra finansielle eiendeler og forpliktelser ble 289 (265) mill. kroner.

Tall i mill. kroner	30.06.2021	30.06.2020
Utbytte fra aksjer og andre egenkapitalinstrumenter	20	12
Resultatandeler fra tilknyttede foretak og felleskontrollert virksomhet	169	243
Netto resultat fra andre finansielle eiendeler og forpliktelser	99	10
Netto resultat fra finansielle eiendeler og forpliktelser	289	265

Utbytte på 20 (12) mill. kroner besto hovedsakelig av utbytte fra Totens Sparebank på 10 (11) mill. kroner og utbytte fra SpareBank 1 Markets AS på 9 (0) mill. kroner.

Resultatandeler fra tilknyttede foretak og felleskontrollert virksomhet utgjorde 169 (243) mill. kroner.

Resultatandeler i mill. kroner	30.06.2021	30.06.2020
SpareBank 1 Gruppen AS - Konserntall	136	213
SpareBank 1 Boligkreditt AS	7	11
SpareBank 1 Næringskreditt AS	3	4
SpareBank 1 Kreditt AS	1	2
SpareBank 1 Betaling AS	-5	-2
SpareBank 1 Forvaltning AS - Konserntall	4	0
BN Bank ASA	23	14
Øvrige konsernposter	0	1
Resultatandeler fra tilknyttede foretak og felleskontrollert virksomhet	169	243

Reduksjonen på 74 mill. kroner fra samme periode i fjor skyldtes i hovedsak lavere resultatbidrag fra SpareBank 1 Gruppen, hvor fjorårstallene inneholdt SpareBank 1 Østlandet sin andel på 217 mill. kroner av gevinsten i SpareBank 1 Gruppen i 2020 i forbindelse med overføring av personrisikoområdet fra SpareBank 1 Forsikring AS til Fremtind Forsikring AS.

Netto resultat fra andre finansielle eiendeler og forpliktelser ble 99 (10) mill. kroner. For mer utfyllende informasjon vises det til note 7 «Netto resultat fra finansielle eiendeler og forpliktelser».

Driftskostnader

Sum driftskostnader ble 976 (933) mill. kroner og utgjorde 45,2 (46,6) prosent av netto inntekter.

Driftskostnader i mill. kroner	30.06.2021	30.06.2020	Endring
Personalkostnader ekskl. restruktureringskostnader	568	528	7,4 %
Av-/nedskrivninger	61	66	-7,8 %
IKT-kostnader	155	151	3,1 %
Markedsføring	44	36	23,2 %
Driftskostnader faste eiendommer	29	27	10,1 %
Øvrige driftskostnader	119	125	-4,7 %
Sum driftskostnader før restruktureringskostnader	976	933	4,7 %
Restruktureringskostnader	0	1	
Sum driftskostnader	976	933	4,6 %

Økningen i driftskostnader fra samme periode i fjor på 43 mill. kroner skyldtes økte personalkostnader, IKT-kostnader, markedsføringskostnader og kostnader knyttet til faste eiendommer, mens reduksjon i avskrivninger og øvrige driftskostnader trakk i motsatt retning.

Per 30. juni 2021 var det 1.137 (1.139) årsverk i konsernet. Netto bemanningsreduksjon på 2 årsverk følger av en reduksjon i datterselskapene med 19 årsverk og en økning i morbanken med 17 årsverk.

Tap på utlån og garantier

Konsernet hadde i første halvår 2021 en netto inntektsføring på tap på utlån og garantier på 7 (kostnad på 282) mill. kroner.

Tapene fordelte seg slik:

Isolerte effekter i mill. kroner	PM	BM	Morbank	SBIFØ	Konsern
Endring ECL grunnet periodens vekst og migrasjon	2	6	8	-7	1
Endring ECL grunnet justerte sentrale forutsetninger (PD/LGD)	-1	-5	-6	0	-6
Endring ECL grunnet endret scenarievæktning	0	0	0	0	0
Endring modellbaserte tapsavsetninger (trinn 1 og 2)	1	1	2	-7	-5
Modellmessig overstyring for ikke observert migrering	0	-20	-20	0	-20
Endring individuelle tapsavsetninger (trinn 3)	-2	-3	-6	1	-5
Periodens netto konstaterte tap	3	10	13	10	23
Periodens tapskostnad	2	-12	-11	4	-7

De modellgenererte tapsavsetningene (trinn 1 og trinn 2) ble redusert med 5 (økte med 104) mill. kroner, hovedsakelig som følge av endring ECL grunnet justerte sentrale forutsetninger. I tillegg ble modellmessig overstyring for ikke observert migrering (PMA) redusert med 20 (økning på 55) mill. kroner.

Videre ble de individuelle tapsavsetningene (trinn 3) redusert med 5 (økte med 95) mill. kroner, mens periodens netto konstaterte tap var 23 (28) mill. kroner.

Tallene for første halvår i fjor var til sammenligning sterkt preget av koronapandemien, hvor situasjonen var uoversiktlig etter innføringen av sterke myndighetstiltak med tilhørende bråbrems i norsk økonomi. Situasjonen anses mer oversiktlig med en forventning om forbedring av den makroøkonomiske situasjonen fremover. Dette ble reflektert med bedring av sentrale forutsetninger i tapsmodellene. For mer utfyllende informasjon om tapsavsetningene vises det til note 1 «Regnskapsprinsipper», 5 «Utlån til og fordringer på kunder», og note 6 «Tap på utlån og forpliktelser».

Av konsernet SpareBank 1 Østlandets samlede utlån, inkludert lån overført til kredittforetakene, var 74 (74) prosent utlån til personmarkedet, som hovedsakelig består av boliglån. Bedriftsmarkedsporteføljen har lav eksponering mot sykliske bransjer.

Kredittrisiko

Konsernets balanseførte tapsavsetning på utlån og forpliktelser per 30. juni 2021 var 518 (614) mill. kroner. Reduksjonen fra samme periode i fjor skyldtes en kombinasjon av redusert modellmessig overstyring for antatt, ikke observert migrering (PMA) og reduserte individuelle tapsavsetninger.

Konsernets utlån og forpliktelser er gruppert i tre grupper; trinn 1, trinn 2 og trinn 3.

Trinn 1 benyttes for utlån og forpliktelser som ikke har vesentlig høyere kredittrisiko enn ved førstegangsinnregning. For disse utlånene og forpliktelsene avsettes det for 12 måneders forventet tap.

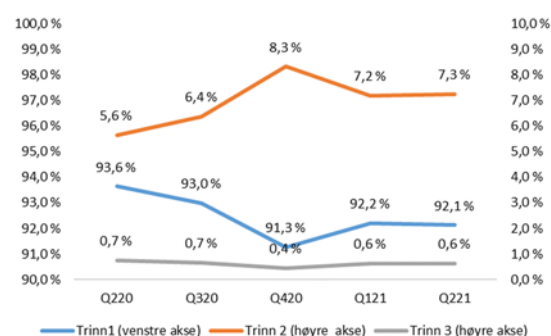
Trinn 2 benyttes for utlån og forpliktelser som har hatt en vesentlig økning i kredittrisiko siden de ble innvilget, men hvor det ikke er inntruffet kredittap på balansedato. For disse utlånene og forpliktelsene avsettes det for forventet tap over levetiden.

Trinn 3 benyttes for utlån og forpliktelser som har hatt en vesentlig økning i kredittrisiko siden innvilgelse og hvor det på balansedato vurderes å foreligge et mislighold som medfører redusert fremtidig kontantstrøm til betjening av engasjementet. For disse eiendelene avsettes det for forventet tap over levetiden.

Brutto utlån og forpliktelser definert som trinn 3 utgjorde 742 (826) mill. kroner per 30. juni 2021. Dette tilsvarte 0,63 (0,73) prosent av brutto utlån.

Av brutto utlån og forpliktelser definert som trinn 3 var 122 (182) mill. kroner avsatt til tap. Dette gir en avsetningsgrad på 16,4 (22,1) prosent.

Brutto eksponering på de ulike trinnene fordelte seg slik:

For utfyllende informasjon om tapsavsetningene vises det til note 5 «Utlån til og fordringer på kunder», og note 6 «Tap på utlån og forpliktelser».

Kredittrisikoen målt med bankens kredittmodeller har gjennom første halvår 2021 vært stabil for bedriftsmarkedet og redusert for personmarkedet. Et noe høyere mislighold for bedriftskundene som var knyttet til ny misligholdsdefinisjon og endrede rutiner for manuell misligholdsmerking i forbindelse med implementering av EBAs GL 2016-07 fra nyttår. Den underliggende kredittrisikoen anses ikke endret. De individuelle tapsavsetningene for både person- og bedriftsmarked var stabile. Det er fortsatt forventninger om at kredittrisikoen i utlånsporteføljen gradvis blir svekket etter hvert som koronakrisen får gjennomslag i bankens kredittmodeller. Ved utgangen av første halvår 2021 var bankens målte kredittrisiko innenfor styrets vedtatte risikotoleranse. Det er styrets vurdering at konsernets kredittrisiko er moderat til lav, men at den har økt på grunn av koronakrisen.

Forvaltningskapital

Forvaltningskapitalen var per 30. juni 2021 155,2 (147,2) mrd. kroner. Samlet forretningskapital, definert som forvaltningskapital tillagt utlån overført til kredittforetakene, var 204,4 (192,8) mrd. kroner.

Utlån til kunder

Brutto utlån til kunder, inklusive utlån overført til kredittforetakene, var 167,3 (158,0) mrd. kroner. Det var per 30. juni 2021 overført lån for 48,2 (44,6) mrd. kroner til SpareBank 1 Boligkreditt AS og 1,0 (1,0) mrd. kroner til SpareBank 1 Næringskreditt AS.

Utlånsveksten de siste tolv månedene, inklusive utlån overført til kredittforetakene, var 9,3 (13,6) mrd. kroner, tilsvarende 5,9 (9,4) prosent. Veksten fordelte seg med 7,7 (9,5) mrd. kroner i personmarkedet og 1,6 (4,1) mrd. kroner i bedriftsmarkedet.

Innskudd fra kunder

Per 30. juni 2021 var innskudd fra kunder 92,6 (85,5) mrd. kroner. Innskuddsveksten siste 12 måneder var 7,1 (8,1) mrd. kroner, tilsvarende 8,3 (10,5) prosent. Veksten fordelte seg med 2,7 (5,3) mrd. kroner i personmarkedet og 4,3 (2,8) mrd. kroner i bedriftsmarkedet.

Innskuddsdekningen i konsernet var 78,3 (76,1) prosent. Innskuddsdekningen i konsernet, inklusive utlån overført til kredittforetakene, var 55,3 (54,1) prosent.

Likviditet

Innlån fra kredittinstitusjoner og gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer (senior gjeld, senior etterstilt gjeld, ansvarlig lånekapital og fondsobligasjoner) var 42,2 (41,2) mrd. kroner, hvorav 53,7 (47,7) prosent var i Euro. Gjennomsnittlig løpetid på konsernets langsiktige finansiering var 4,2 (4,0) år, mens gjennomsnittlig løpetid på alle innlån var 3,8 (3,7) år.

LCR (Liquidity Coverage Ratio) var per 30. juni 2021 på 150,8 (143,3) prosent, mens gjennomsnitt siste år var 142,5 (159,8) prosent. Styrets vurdering er at konsernets likviditetssituasjon er betryggende.

Egenkapitalbevis

Eierandelskapitalen besto 30. juni 2021 av 115.829.789 (115.829.789) egenkapitalbevis, og bokført egenkapital per egenkapitalbevis var 102,22 (93,51) kroner. Resultat per egenkapitalbevis ble 5,64 (4,20) kroner for første halvår 2021.

Per 30. juni 2021 var børskursen på bankens egenkapitalbevis (ticker «SPOL») 119,00 (87,60) kroner. 7. april 2021 ble det utbetalt 1,75 (4,58) kroner per egenkapitalbevis i utbytte for 2020.

Representantskapet i SpareBank 1 Østlandet har gitt bankens styre fullmakt til å utbetale inntil 231 mill. kroner i kundeutbytte og ytterligere inntil 3,04 kroner i utbytte per egenkapitalbevis for regnskapsåret 2020 etter 30. september 2021. Utbetalinger er betinget av regulatoriske forhold og nødvendige forsvarlighetsvurderinger.

Soliditet og kapitaldekning

Konsernets egenkapital var 30. juni 2021 på 17,8 (16,2) mrd. kroner og utgjorde 11,5 (11,0) prosent av balansen. Uvektet kjernekapitalandel var 7,1 (7,1) prosent.

Konsernets rene kjernekapitaldekning var per 30. juni 2021 på 17,8 (17,1) prosent. Kjernekapitaldekning og kapitaldekning var henholdsvis 18,8 (18,2) prosent og 20,7 (20,1) prosent.

Bankens klage til Finanstilsynets pålegg om økte buffere i LGD-estimatene i foretaksporteføljen var på balansetidspunktet fremdeles til behandling i Finansdepartementet. Banken purret Finansdepartementet i første kvartal 2021 og har fått tilbakemelding om at klagen nå er under behandling.

Konsernets langsiktige mål for ren kjernekapitaldekning er myndighetskrav med tillegg av en ledelsesbuffer på 100 basispunkter. Kapitalmål og kapitalplan tar hensyn til varslede og forventede endringer i kapitalkravene.

Konsernet har et totalt bufferkrav på til sammen 7,9 prosent per 30. juni 2021. Den 13. mars 2020 reduserte Finansdepartementet den motsykliske kapitalbufferen med 1,5 prosentpoeng fra 2,5 prosent til 1,0 prosent for norske eksponeringer. Finansdepartementet besluttet 17. juni i år å øke bufferen med 0,5 prosentpoeng til 1,5 prosent fra 30. juni 2022. 8. desember 2020 økte Finansdepartementet systemrisikobufferen fra 3 prosent til 4,5 prosent for norske eksponeringer for banker med IRB-tillatelse fra og med utgangen av 2020. I det totale bufferkravet per 30. juni 2021 var de foretaksspesifikke bufferkravene motsyklisk kapitalbuffer og systemrisikobuffer beregnet til henholdsvis 1,0 prosent og 4,4 prosent for konsernet.

Samtidig med økningen i systemrisikobufferen ble det også innført gulv for risikovekter beregnet etter interne metoder for henholdsvis utlån med sikkerhet i boligeiendom i Norge og næringseiendom i Norge. Bankens risikovekter for de nevnte segmentene var høyere enn de innførte risikovektgulvene, og denne endringen hadde dermed ingen umiddelbar effekt per 31. desember 2020. Konsernets krav til ren kjernekapitaldekning, inklusiv et pilar 2-krav på 1,8 prosentpoeng, var per 30. juni 2021 dermed på 14,2 prosent. Bankens rene kjernekapitaldekning var således betydelig høyere enn gjeldende og forventede kapitalkrav. Styret anser bankens kapitalsituasjon som betryggende.

Finanstilsynet publiserte 9. juni et oppdatert rundskriv med krav til IRB-modeller. Kravene i

rundskriv vil føre til en skjerpelse i kapitalkravene drevet av økt regulatorisk tapsgrad (LGD) for utlån sikret med boligeiendom samt økt regulatorisk løpetid (M) for utlån sikret med næringseiendom. Finanstilsynet påpekte i rundskrivet at en M som anses for lav i henhold til kravene kan bli kompensert gjennom økt Pilar 2-krav. Det er uenighet mellom Finanstilsynet og næringen knyttet til disse kravene og det er i den forbindelse dialog mellom Finanstilsynet, Finansdepartementet og bankene via Finans Norge. Banken følger denne dialogen tett og vil tilpasse seg til de endelige kravene når denne dialogen er avsluttet.

Finansdepartementet meldte 26. mars 2021 at EUs bankpakke ikke vil tre i kraft i Norge i juni. EUs bankpakke inkluderer en revidert utgave av kapitalkravsdirektivet og den tilhørende forordningen som vil påvirke bankens kapitaldekning. Tidspunkt for ikrafttredelse av EUs bankpakke i Norge er ikke fastsatt. Den viktigste effekten av dette regelverket forventes å være implementeringen av utvidet SMB-rabatt, som for konsernet er beregnet til å bidra til en økning i ren kjernekapitaldekning på om lag 0,4 prosentpoeng isolert sett.

Baselkomiteen for banktilsyn har i lys av koronapandemien valgt å utsette innføringen av det reviderte Basel III-rammeverket med ett år til 1. januar 2023.

Rating

Moody's Investors Service (Moody's) har ratet SpareBank 1 Østlandets innskudd og seniorgjeld til Aa3 med stabile framtidsutsikter. Videre er bankens «Baseline credit assessment» (BCA) og justert BCA ratet til a3 og bankens etterstilte seniorgjeld er ratet til A3. SpareBank 1 Østlandet er med dette en av to sparebanker med høyest kredittrating fra Moody's i Norge.

SpareBank 1 Østlandet fikk 24. mai 2021 en oppdatert ESG Risk Rating fra Sustainalytics på 12,3 (Low Risk). Bankens arbeid på klimaområdet er ratet på høyeste nivå (A) av CDP (Carbon Disclosure Project).

Morbankregnskap for første halvår 2021

Morbankresultat

Morbankens resultat etter skatt for første halvår 2021 ble 1.091 (666) mill. kroner. Økningen fra første halvår 2020 skyldtes en økning i netto provisjons- og andre inntekter, bedret netto resultat fra finansielle eiendeler og forpliktelser, samt reduserte tapsekostnader. I motsatt retning trakk reduserte netto renteinntekter, økte driftskostnader og økte skattekostnader.

Kostnader til tap på utlån og garantier ble redusert med 239 mill. kroner fra en netto kostnad på 228 mill. kroner i første halvår 2020 til en netto inntektsføring på 11 mill. kroner i første halvår 2021.

Økningen i skattekostnad skyldtes i hovedsak en kombinasjon av bedre resultater og at SpareBank 1 Østlandet i første halvår 2020 fikk et skattefradrag på 52 mill. kroner som følge av at det ble utbetalt 206 mill. kroner i kundeutbytte. Dersom SpareBank 1 Østlandet deler ut kundeutbytte i 2021 så vil det skje i løpet av fjerde kvartal, og tilhørende skattefradrag vil i så fall redusere skattekostnaden i samme kvartal. Styret har fullmakt fra representantskapet til å beslutte utbetaling av kundeutbytte på 231 mill. kroner basert på 2020-regnskapet etter 30. september 2021.

Driftskostnader

I morbanken ble sum driftskostnader 681 (663) mill. kroner for første halvår 2021 og utgjorde 34,7 (41,1) prosent av sum netto inntekter.

Økningen i driftskostnader på 18 mill. kroner skyldtes økning i personalkostnader, IKT-kostnader, markedsføringskostnader og driftskostnader til faste eiendommer, mens reduksjon i avskrivninger og øvrige driftskostnader trakk i motsatt retning.

Restruktureringskostnader knyttet til nedbemanning i morbanken utgjorde 0 (1) mill. kroner.

Driftskostnader i mill. kroner	30.06.2021	30.06.2020	Endring
Personalkostnader ekskl. restruktureringskostnader	352	338	4,4 %
Av-/nedskrivninger	47	54	-12,7 %
IKT-kostnader	140	137	2,4 %
Markedsføring	37	29	29,3 %
Driftskostnader faste eiendommer	24	22	11,5 %
Øvrige driftskostnader	80	84	-4,7 %
Sum driftskostnader før restruktureringskostnader	681	662	2,8 %
Restruktureringskostnader	0	1	
Sum driftskostnader	681	663	2,7 %

SpareBank 1 Østlandet har en målsetting for 2021 om at veksten i morbankens driftskostnader,

korrigert for restruktureringskostnader, skal holdes innenfor 2,0 prosent.

For første halvår 2021 utgjorde morbankens driftskostnader før restruktureringskostnader 681 (662) mill. kroner, som tilsvarer en økning på 2,8 prosent.

Per 30. juni 2021 var det 700 (682) årsverk i morbanken.

Tap på utlån og garantier

I morbanken ble det i første halvår 2021 en netto inntektsføring på tap på utlån og garantier med 11 (netto kostnadsføring på 228) mill. kroner.

De modellgenererte tapsevsetningene (trinn 1 og trinn 2) ble økt med 2 (86) mill. kroner, hovedsakelig som følge av endring i ECL grunnet periodens vekst og migrasjon. I tillegg ble modellmessig overstyring for antatt, ikke observert migrering (PMA) redusert med 20 (økt med 50) mill. kroner. Videre ble de individuelle tapsevsetningene (trinn 3) redusert med 6 (økt med 79) mill. kroner, mens periodens netto konstaterte tap var 13 (14) mill. kroner.

Fjorårstallene var til sammenligning sterkt preget av koronapandemien. For mer utfyllende informasjon om tapsevsetningene vises det til note 1 «Regnskapsprinsipper» note 5 «Utlån til og fordringer på kunder», og note 6 «Tap på utlån og forpliktelser».

Soliditet og kapitaldekning

Morbankens egenkapital var 16,8 (15,3) mrd. kroner og utgjorde 10,9 (10,4) prosent av balansen per 30. juni 2021.

Ren kjernekapitaldekning for morbanken var 22,2 (21,2) prosent. Kjernekapitaldekningen var 23,2 (22,2) prosent og kapitaldekningen var 25,2 (24,2) prosent. Delårsresultat etter påregnelig skatt og utbytte ble medregnet i kapitaldekningen per 30. juni 2021.

Konsernet har et totalt bufferkrav på til sammen 8 prosent per 30. juni 2021. I det totale bufferkravet per 30. juni 2021 er de foretaksspesifikke bufferkravene motsyklisk kapitalbuffer og systemrisikobuffer beregnet til henholdsvis 1,0 prosent og 4,5 prosent for konsernet. Bankens krav til ren kjernekapitaldekning, var per 30. juni 2021 dermed på 12,5 prosent.

Underliggende bankdrift

Underliggende bankdrift er definert som resultat før tap på utlån eksklusiv verdipapireffekter og utbytte. I tillegg er kostnader knyttet til restrukturering trukket ut.

Underliggende bankdrift i mill. kroner	30.06.2021	30.06.2020	Endring
Netto renteinntekter	933	949	-1,6 %
Netto provisjons- og andre inntekter	484	362	33,4 %
Sum driftskostnader	-681	-663	2,7 %
Justering: Restruktureringskostnader	0	1	
Driftsresultat underliggende bankdrift	736	649	13,5 %

Driftsresultat fra den underliggende bankdriften for første halvår 2021 ble 736 (649) mill. kroner. Den underliggende bankdriften viste en økning på 87 mill. kroner, tilsvarende 13,5 prosent, i forhold til samme periode i fjor. Resultatforbedringen skyldtes økte netto provisjons- og andre inntekter, hovedsakelig som følge av økte provisjonsinntekter

Datterselskaper

SpareBank 1 Finans Østlandet AS

Finansieringsselskapet SpareBank 1 Finans Østlandet AS (95 prosent eierandel) fikk for første halvår 2021 et resultat etter skatt på 95 (58) mill. kroner. Netto renteinntekter ble 147 (146) mill. kroner, sum netto andre inntekter ble 32 (29) mill. kroner, og sum driftskostnader ble 49 (45) mill. kroner, mens tap på utlån ble 4 (54) mill. kroner.

Resultatet for første halvår 2021 var preget av lave tap og stabile marginer i porteføljen. Videre bidro økte andre inntekter til resultatbedringen fra samme periode i fjor.

SpareBank 1 Finans Østlandet AS innvilget avdragsutsettelse på omtrent 460 lån og leasingavtaler med et samlet utlånsvolum i størrelsesorden 375 mill. kroner til bedriftskunder i løpet av første halvår 2021. Det ble videre innvilget avdragsutsettelse på ca. 560 lån med et samlet utlånsvolum på ca. 140 mill. kroner til personkunder.

Brutto utlån til kunder per 30. juni 2021 var 9,0 (9,1) mrd. kroner, og utlånsvæksten siste 12 måneder var -0,4 (6,0) prosent.

fra kredittforetakene. Reduserte netto renteinntekter og økte driftskostnader trakk i motsatt retning.

Koronatiltak

SpareBank 1 Østlandet innvilget i løpet av første halvår 2021 avdragsutsettelse på 3177 lån med et samlet utlånsvolum på 5,2 mrd. kroner til personkunder. Dette var sammenlignbart med nivået før Covid-19 pandemien inntraff.

Tilsvarende ble det innvilget avdragsutsettelse på omtrentlig 105 lån med et samlet utlånsvolum i størrelsesorden 865 mill. kroner til bedriftskunder i løpet av første halvår 2021. Til bedriftskunder ble det videre innvilget 13 likviditetslån med statsgaranti med et samlet utlånsvolum på 18,3 mill. kroner. Det ble ikke innvilget beredskapslån i perioden.

EiendomsMegler 1 Innlandet AS

EiendomsMegler 1 Innlandet AS omsatte i første halvår 2021 for 70 (64) mill. kroner og oppnådde et resultat etter skatt på 5 (11) mill. kroner. Selskapet har endret sin periodisering av lønnskostnader, noe som isolert sett medførte at lønnskostnadene ble ca. 9 mill. kroner høyere enn for samme periode i fjor.

Selskapet har hatt noen kapasitetsutfordringer ved at de har hatt for få eiendomsmeglere i enkelte markedsområder. Salgsvolumet økte likevel med 8 prosent sammenlignet med samme periode i fjor, noe som i stor grad skyldtes et svært godt salg av nye boliger. Selskapet hadde i første halvår 2021 en markedsandel i sitt markedsområde på 26,7 (30,0) prosent innenfor salg av brukte boliger og fritidseiendommer.

Det har gjennomgående vært god aktivitet i boligmarkedet gjennom første halvår 2021. Samlet salgsvolum i selskapets markedsområde var i første halvår 2108 enheter, som representerte en økning på 6,5 prosent fra samme periode i fjor. I samme periode ble det lagt ut 2150 enheter for salg, og dette var 1,2 prosent flere enn for samme periode i fjor. Dette har medført at antall boliger til salgs ved utgangen av kvartalet var lavere enn hva det har vært de siste tre årene. Gjennomsnittlig omsetningstid falt fra 50 dager i juni i fjor til 26 dager i juni i år.

EiendomsMegler 1 Oslo Akershus AS - konserntall

EiendomsMegler 1 Oslo Akershus konsern omsatte i første halvår 2021 for 117 (96) mill. kroner og fikk et resultat etter skatt på 11 (5) mill. kroner. Omsetningsøkningen skyldtes en kombinasjon av økt salg og økte boligpriser.

Boligomsetningen i selskapets markedsområde var preget av svært høy aktivitet i første halvår 2021. I starten av året var etterspørselen etter boliger meget høy, mens tilbudssiden var relativt lav. Dette resulterte i en unormalt sterk prisvekst i januar og februar med til sammen over 5 prosent prisvekst i Oslo. Fra og med mars har tilbudssiden tatt seg betraktelig opp og det har blitt solgt rekordmange enheter i Oslo i løpet av første halvår 2021. Prisveksten dempet seg fra samme tidspunkt som tilbudssiden tok seg opp, og den nominelle prisveksten har vært svakt negativ i perioden fra mars til juni 2021. Totalt har boligprisene i Oslo steget med 10,3 prosent de siste 12 månedene.

Selskapet hadde i første halvår 2021 en markedsandel i sitt markedsområde på 8,6 (7,8) prosent innenfor salg av bruktboliger. Selskapets markedsandeler hadde en sterk utvikling gjennom hele 2020 parallelt med at volumet i markedet hadde en sterk vekst. Selskapet har hatt en svak nedgang i markedsandeler i første halvår 2021, men har like vel omsatt rekordmange boliger.

SpareBank 1 Østlandet VIT AS - konserntall

SpareBank 1 Østlandet VIT konsern omsatte i første halvår 2021 for 103 (102) mill. kroner og fikk et resultat etter skatt på 2 (2) mill. kroner.

TheVIT AS hadde i første halvår 2021 en omsetning og et resultat etter skatt på nivå med samme periode i fjor. Selskapet har hatt betydelige omstillingskostnader. Omstillingen har trukket ut i tid som følge av nedstengninger og pålagt hjemmekontor, og dette har hatt innvirkning på selskapets lønnsomhet.

Deleide selskaper

SpareBank 1 Gruppen AS

SpareBank 1 Gruppen konsern (12,40 prosent eierandel av kontrollerende interesser) består av SpareBank 1-alliansens felles produktselskaper innenfor forsikring, fordringsadministrasjon og inndrivelse.

SpareBank 1 Gruppen fikk for første halvår 2021 et konsernresultat før skatt på 2.000 (30) mill. kroner. Konsernresultat etter skatt for samme periode ble 1.549 (21) mill. kroner. Kontrollerende interessers andel av konsernresultat etter skatt utgjorde 1.102 (minus 35) mill. kroner, og SpareBank 1 Østlandets andel av dette utgjorde 136 (minus 4) mill. kroner.

Resultatforbedringen fra samme periode i fjor skyldtes i hovedsak at koronapandemien medførte betydelige forsikringsmessige avsetninger, utbetalinger på reiseforsikring og svekket finansavkastning i første halvår 2020.

Fremtind Forsikring AS fikk et konsernresultat før skatt på 1.668 (190) mill. kroner, mens SpareBank 1 Forsikring AS fikk et resultat før skatt på 204 (minus 135) mill. kroner. SpareBank 1 Factoring AS har hatt en volumnedgang som følge av koronapandemien og fikk et resultat før skatt på 35 (39) mill. kroner, mens Modhi Finance AS fikk et konsernresultat før skatt på 112 (minus 29) mill. kroner.

Videre fikk SpareBank 1 Spleis AS et resultat før skatt per 31. mai 2021 på minus 6 (minus 9) mill. kroner. Driftsinntektene til SpareBank 1 Spleis AS har økt som følge av økt volum. I løpet av første halvår 2021 hadde selskapet 6.317 (5.872) nye aktive spleiser, og det ble samlet inn 130 (85) mill. kroner.

ODIN Forvaltning AS inngikk i konsernresultatet til SpareBank 1 Gruppen frem til og med 30. april 2021. Med virkning fra 1. mai 2021 har ODIN Forvaltning AS blitt fisjonert ut fra SpareBank 1 Gruppen og fusjonert inn i SpareBank 1 Forvaltning AS. Eierstrukturen i SpareBank 1 Forvaltning AS ble etter ovennevnte transaksjoner lik som fordelingen av de kontrollerende interessenes andel av SpareBank 1 Gruppen konsern, slik at SpareBank 1 Østlandet ble eier av 12,40 prosent av SpareBank 1 Forvaltning AS.

Resultatandelen fra SpareBank 1 Gruppen som ble tatt inn i konsernregnskapet til SpareBank 1 Østlandet ble i 2020 påvirket av fisjonen av personrisikoproduktene fra SpareBank 1 Forsikring AS og DNB Livsforsikring AS med overføring til Fremtind Livsforsikring AS.

Gevinsten som oppstod i forbindelse med denne fisjonen ble ført direkte mot egenkapitalen hos SpareBank 1 Gruppen, mens den ble ført over resultatet i konsernregnskapet til eierbankene. SpareBank 1 Østlandet sin andel av denne gevinsten utgjorde 217 mill. kroner og medførte at resultatandelene som ble tatt inn i konsernregnskapet til SpareBank 1 Østlandet fra SpareBank 1 Gruppen utgjorde 213 mill. kroner for første halvår 2020, til tross for at SpareBank 1 Østlandet sin andel av konsernresultatet til SpareBank 1 Gruppen var minus 4 mill. kroner.

SpareBank 1 Forvaltning AS

SpareBank 1 Forvaltning AS (12,40 prosent eierandel) ble etablert av bankene i SpareBank 1-alliansen for å ivareta eierskapet i ODIN Forvaltning AS.

SpareBank 1 Forvaltning AS fikk et konsernresultat etter skatt for første halvår 2021 på 33 mill. kroner. Resultatandelen fra konsernresultatet til SpareBank 1 Forvaltning AS, som tas inn i konsernregnskapet til SpareBank 1 Østlandet, utgjorde 4 mill. kroner for første halvår 2021.

SpareBank 1 Boligkreditt AS

SpareBank 1 Boligkreditt AS (22,45 prosent eierandel) ble etablert av bankene i SpareBank 1-alliansen for å dra nytte av markedet for obligasjoner med fortrinnsrett. Bankene selger godt sikrede boliglån til selskapet og oppnår med det reduserte finansieringskostnader.

Selskapet oppnådde i første halvår 2021 et resultat etter skatt på 49 (81) mill. kroner. Resultatnedgangen fra tilsvarende periode i fjor skyldtes i hovedsak økte provisjonskostnader til eierbankene, mens økte netto renteinntekter, redusert negativt bidrag fra finansielle instrumenter og tilbakeføring av avsetninger til tap på utlån trakk i motsatt retning.

Resultatandelen fra SpareBank 1 Boligkreditt AS, som tas inn i konsernregnskapet til SpareBank 1 Østlandet etter egenkapitalmetoden, korrigeres for betalte renter på hybridkapital som føres direkte mot egenkapitalen. Resultatandelen utgjorde 7 (11) mill. kroner for første halvår 2021.

SpareBank 1 Næringskreditt AS

SpareBank 1 Næringskreditt AS (15,02 prosent eierandel) ble etablert etter samme modell og med samme administrasjon som SpareBank 1 Boligkreditt AS. SpareBank 1 Næringskreditt AS har to aksjeklasser med forskjellig rett til utbytte. SpareBank 1 Østlandet inkluderer 11,58 prosent av selskapets resultater i konsernregnskapet, tilsvarende vår andel av selskapets utbytte-utbetalinger.

Selskapet oppnådde i første halvår 2021 et resultat etter skatt på 25 (29) mill. kroner. Resultatnedgangen fra tilsvarende periode i fjor skyldtes i hovedsak økt negativt bidrag fra finansielle instrumenter.

Resultatandelen som ble tatt inn i SpareBank 1 Østlandets konsernregnskap utgjorde 3 (4) mill. kroner for første halvår 2021.

SpareBank 1 Kreditt AS

SpareBank 1 Kreditt AS (19,09 prosent eierandel) er SpareBank 1-alliansens felles selskap for kredittkort og kortsiktige lån.

Selskapet fikk i første halvår 2021 et resultat etter skatt på 6 (11) mill. kroner. Resultatnedgangen skyldtes i hovedsak at sum netto inntekter ble redusert med 13 mill. kroner, mens sum driftskostnader økte med 13 mill. kroner fra samme periode i fjor. Reduserte tapskostnader trakk i motsatt retning da tap på utlån ble redusert med 19 mill. kroner fra samme periode i fjor.

Resultatandelen som ble tatt inn i konsernregnskapet til SpareBank 1 Østlandet for første halvår 2021, utgjorde 1 (2) mill. kroner.

SpareBank 1 Betaling AS

SpareBank 1 Betaling AS (18,74 prosent eierandel) er SpareBank 1-alliansens felles selskap for betalingsløsninger. Selskapet forvalter SpareBank 1-alliansens eierandel i Vipps AS.

Selskapet oppnådde i første halvår 2021 et resultat etter skatt på minus 26 (minus 9) mill. kroner. Resultatandelen som ble tatt inn i konsernregnskapet til SpareBank 1 Østlandet for første halvår 2021, utgjorde minus 5 (minus 2) mill. kroner.

BN Bank ASA

BN Bank ASA (9,99 prosent eierandel) er en landsdekkende bank for bedrifter og personkunder som er eid av sju av bankene i SpareBank 1-alliansen.

BN Bank ASA og Bolig- og Næringskreditt AS fusjonerte i tredje kvartal 2020. Sammenlignings-tallene for samme periode i fjor er konserntall inklusive Bolig- og Næringskreditt AS. BN Bank ASA oppnådde i første halvår 2021 et resultat etter skatt på 239 (150) mill. kroner, og egenkapitalavkastningen ble 10,6 (7,1) prosent. Netto renteinntekter økte med 17 mill. kroner sammenlignet med samme periode i fjor, mens andre inntekter økte med 21 mill. kroner. Sum driftskostnader økte med 2 mill. kroner, og tapene ble redusert med 82 mill. kroner som følge av at

banken hadde en netto inntektsføring på tap på 21 mill. kroner i første halvår 2021 mot en kostnadsføring på 61 mill. kroner i samme periode i fjor.

Resultatandelen fra BN Bank ASA, som tas inn i konsernregnskapet til SpareBank 1 Østlandet etter egenkapitalmetoden, korrigeres for betalte renter på hybridkapital som føres direkte mot egenkapitalen. Resultatandelen utgjorde 23 (14) mill. kroner for første halvår 2021.

For mer informasjon om regnskapet til de ulike selskapene vises det til kvartalsrapportene som er tilgjengelige på selskapenes egne hjemmesider.

Samfunnsansvar og bærekraft

SpareBank 1 Østlandet har vedtatt en ambisjon om å bli klimanøytral innen 2050, både for egen drift og for utlånsporteføljen. Banken har derfor signert det internasjonale bankinitiativet: «Net Zero Banking Alliance» (NZBA), som ble lansert i april. NZBA er ledet av UNEP FI, som fra før har initiativene «Principles for Responsible Banking» og «Collective Commitment on Climate Action». Banken er allerede med i begge disse. SpareBank 1 Østlandet har videre vedtatt en vitenskapsbasert plan, både for egen drift og for bedriftsmarkedsporføljen, for å nå målet om klimanøytralitet. I tillegg har personmarkedsdivisjonen satt flere konkrete mål for å gjøre porteføljen stadig grønnere.

I andre kvartal 2021 sluttet banken seg til The European Climate Pact, der banken forplikter seg til å bidra i arbeidet mot klimaendringer. SpareBank 1 Østlandet har også signert den norske Grønnvaskingsplakaten, der banken forplikter seg til å ta samfunnsansvar på alvor og gjøre reelle grep.

SpareBank 1 Østlandet lanserte i første kvartal 2021 et grønt obligasjonsrammeverk og utstedte sin første grønne obligasjon. Obligasjonsrammeverket er vurdert opp mot EUs klassifiseringssystem (taksonomien) og har fått en annenhåndsvurdering fra Cicero Shades of Green. Cicero ga rammeverket karakteren «medium green» på kvalifiserende eiendeler, og «excellent» på sitt styringssystem.

I arbeidet med neste periodes konsernstrategi har banken inngått et samarbeid med et av Norges ledende forskningsmiljøer på bærekraft ved Universitetet i Oslo. Gjennom dette samarbeidet ønsker banken å identifisere de viktigste områdene, de største risikofaktorene og de største mulighetene som SpareBank 1 Østlandet som regional norsk sparebank har i tiden fremover.

Utsikter fremover

Utbredelsen av koronaviruset med tilhørende myndighetstiltak og konsekvenser for bedrifter og privatpersoner har i sterk grad preget samfunnet og bankvirksomheten det siste året.

Banken tok tidlige og kraftfulle grep da koronakrisen skyllet over landet i mars 2020. Bankens medarbeidere flyttet til hjemmekontor, samtidig som kundeaktiviteten ble opprettholdt. Banken bidro til å lette de økonomiske konsekvensene for

berørte kunder med personlig rådgiving, avdragsutsettelse og andre likviditetstiltak. I tillegg var banken rask med å følge Norges Bank i å redusere rentene på utlån og bidro på denne måten til å lette den økonomiske belastningen for utsatte kunder da pandemien tok tak. Det ble også foretatt betydelige tapsavsetninger for å forberede banken på mulige fremtidige tap.

Gjennom året 2020 etablerte det seg en ny normal i måten å drive banken på. Majoriteten av bankens ansatte har jobbet fra hjemmekontor, spesielt i hovedstadsregionen. Banken har holdt kontorene åpne der smittesituasjonen lokalt har tillatt det, og bankens medarbeidere har vist en formidabel evne til å være fleksible for å møte kundenes behov og forventninger i en usikker situasjon.

Bankkundene har blitt ulikt rammet av myndighetstiltakene, og banken har hatt løpende beredskap og dialog med berørte kunder. Faktiske tap har vist seg å bli langt lavere enn forutsatt ved inngangen til krisen. Dette skyldtes en kombinasjon av brede støtteordninger fra myndighetene, rentenedsettelse og tilpasningsdyktige lånekunder. I tillegg har sammensetningen av bankens lånebok hatt betydning, da eksponeringen mot de hardest berørte næringene er begrenset.

Nasjonale og lokale myndigheter har gradvis redusert mobilitetsbegrensende tiltak også gjennom 2. kvartal 2021, men gjenåpningen er fremdeles ikke

sluttført. Banken forholder seg lojalt til myndighetenes pålegg og råd, og balanserer smittevern med åpne kontorer og personlig kundebetjening. Fortsatt god fremdrift i vaksineringsen gir håp om fortsatt gjenåpning av samfunnet, men utbredelsen av delta-mutasjonen medfører en risiko for at også høsten 2021 kan bære preg av begrensninger i mobiliteten.

Forventningene om ytterligere gjenåpning har gitt seg tydelige utslag i forventninger om positiv utvikling i nasjonal og regional makroøkonomisk situasjon fremover. Styret mener det er grunn til forsiktig optimisme for den regionale utviklingen fremover, og anser at gjenåpningen så langt har bidratt til å redusere nedsiderisikoen for bankens tapsutvikling.

Usikkerheten er fremdeles betydelig, spesielt i lys av økt utbredelse av delta-mutasjonen, men styret forventer videre normalisering av bankdriften de neste kvartalene.

Styret i SpareBank 1 Østlandet

Hamar, 10. august 2021

Resultatregnskap

Morbank						Konsern					
Året	01.04-30.06		01.01-30.06				01.01-30.06		01.04-30.06		Året
2020	2020	2021	2020	2021	(mill. kroner)	Noter	2021	2020	2021	2020	2020
2 875	697	620	1 609	1 237	Renteinntekter effektiv rentes metode	19	1 381	1 755	692	771	3 167
268	68	57	133	114	Andre renteinntekter	19	114	133	57	68	268
1 256	341	207	793	418	Rentekostnader	19	418	795	207	341	1 258
1 887	425	470	949	933	Netto renteinntekter	19	1 077	1 093	542	498	2 177
947	173	262	394	515	Provisjonsinntekter		739	590	387	277	1 359
95	20	24	44	49	Provisjonskostnader		69	67	34	32	144
30	6	9	12	17	Andre driftsinntekter		124	120	62	56	226
882	159	248	362	484	Netto provisjons- og andre inntekter		794	643	416	300	1 441
41	0	9	12	20	Utbytte fra aksjer og andre egenkapitalinstrumenter	7	20	12	9	0	41
282	124	254	280	422	Netto resultat fra datterforetak, tilknyttede foretak og felleskontrollert virksomhet (mor)	7					
					Resultatandeler fra tilknyttede foretak og felleskontrollert virksomhet (konsern)	7	169	243	111	128	394
109	185	62	10	99	Netto resultat fra andre finansielle eiendeler og forpliktelser	7	99	10	62	185	109
432	310	325	303	541	Netto resultat fra finansielle eiendeler og forpliktelser		289	265	181	314	545
3 201	893	1 043	1 613	1 958	Sum netto inntekter		2 160	2 001	1 139	1 112	4 164
678	166	174	338	352	Personalkostnader		567	529	283	255	1 083
104	26	23	54	47	Avskrivninger		61	66	30	32	132
559	135	142	271	281	Andre driftskostnader		348	338	178	160	687
1 341	327	339	663	681	Sum driftskostnader		976	933	492	447	1 902
1 860	566	704	950	1 278	Driftsresultat før tap på utlån og garantier		1 184	1 067	647	665	2 262
245	98	8	228	-11	Tap på utlån og garantier	6	-7	282	11	130	330
1 615	468	695	722	1 289	Driftsresultat før skatt		1 190	786	637	535	1 932
273	82	100	56	197	Skattekostnad		235	81	121	97	323
1 342	386	595	666	1 091	Resultat etter skatt		955	704	516	438	1 608
					Hybridkapitaleierens andel av periodens resultat (renter hybridkapital)		12	8	6	4	20
					Resultat etter skatt for kontrollerende eierinteresser		938	694	507	432	1 583
					Resultat etter skatt for ikke-kontrollerende eierinteresser		5	3	3	2	6
					Resultat etter skatt		955	704	516	438	1 608
					Resultat/utvannet resultat per egenkapitalbevis (i hele kroner)		5,64	4,20	3,05	2,62	9,57
					Resultat/utvannet resultat per gjennomsnittlig egenkapitalbevis (i hele kroner)		5,64	4,20	3,05	2,62	9,57

Utvidet resultatregnskap

Morbank						Konsern					
Året	01.04-30.06		01.01-30.06				01.01-30.06		01.04-30.06		Året
2020	2020	2021	2020	2021	(mill. kroner)	Noter	2021	2020	2021	2020	2020
1 342	386	595	666	1 091	Resultat etter skatt		955	704	516	438	1 608
-6	-5	0	-5	0	Estimatavik pensjoner		0	-5	0	-5	-6
2	1	0	1	0	Skatteeffekt estimatavik pensjoner		0	1	0	1	2
10	-58	3	14	3	Verdiendring på verdipapirgjeld utpekt til virkelig verdi knyttet til bankens egen kredittrisiko		3	14	3	-58	10
-3	15	-1	-3	-1	Skatteeffekt knyttet til endringer i virkelig verdi på verdipapirgjeld		-1	-3	-1	15	-3
					Andeler av utvidet resultat i tilknyttede selskaper og felleskontrollert virksomhet		1	5	1	3	9
3	-47	3	7	2	Sum poster som ikke vil bli reklassifisert til resultat		4	12	4	-45	12
11	4	2	11	2	Netto virkelig verdi-justering av utlån ført over utvidet resultat		2	11	2	4	11
-3	-1	0	-3	0	Skatteeffekt på verdi-justering av utlån ført over utvidet resultat		0	-3	0	-1	-3
13	-8	-11	9	-29	Verdiendring på sikringsderivater knyttet til endring i basisswap		-29	9	-11	-8	13
-3	2	3	-2	7	Skatteeffekt på verdiendring knyttet til basisswapeffekter		7	-2	3	2	-3
					Andeler av utvidet resultat i tilknyttede selskaper og felleskontrollert virksomhet		-41	13	-13	7	13
18	-3	-7	15	-20	Sum poster som vil bli reklassifisert til resultat		-62	28	-20	4	30
21	-50	-4	21	-18	Sum resultatposter ført mot egenkapitalen		-58	39	-16	-40	43
1 363	336	591	687	1 073	Totalresultat for perioden		897	744	500	398	1 651
					Hybridkapitaleierens andel av periodens resultat (renter hybridkapital)		12	8	6	4	20
					Totalresultat etter skatt for kontrollerende eierinteresser		880	733	491	392	1 626
					Totalresultat etter skatt for ikke-kontrollerende eierinteresser		5	3	3	2	6
					Totalresultat for perioden		897	744	500	398	1 651

Balanse

Morbank			Konsern			
31.12.2020	30.06.2020	30.06.2021 (mill. kroner)	Noter	30.06.2021	30.06.2020	31.12.2020
EIENDELER						
683	375	249		249	375	683
8 887	9 446	10 418	12	3 121	2 061	1 576
103 911	102 918	108 796	5,6	117 686	111 828	112 885
20 999	21 171	24 946	10	24 946	21 171	20 999
2 212	3 075	1 398	8,10,11	1 398	3 075	2 212
616	690	686	10	686	690	616
4 510	4 436	4 667		5 330	5 087	5 325
1 758	1 758	1 758		0	0	0
96	93	102		414	410	410
463	486	448		602	640	620
505	1 571	487	14	810	1 860	746
144 641	146 019	153 956		155 243	147 197	146 074
FORPLIKTELSE						
5 129	5 735	4 057	12	4 069	5 746	5 090
85 643	85 525	92 600	15	92 551	85 481	85 613
34 952	36 373	37 359	10,16	37 359	36 373	34 952
697	800	616	8,10,11	616	800	697
81	65	191		227	74	128
288	78	280		416	207	417
631	884	788	17	913	971	739
1 302	1 302	1 302	10,16	1 302	1 302	1 302
128 723	130 762	137 191		137 451	130 953	128 939
EGENKAPITAL						
5 791	5 791	5 791	18	5 791	5 791	5 791
848	848	848		848	848	848
3 269	3 337	3 950		3 950	3 337	3 269
555	0	352	18	352	0	555
4 053	4 081	4 344		4 344	4 081	4 053
237	0	231	18	231	0	237
29	32	24		24	32	29
166	166	166		166	166	166
320	351	408		408	351	320
650	650	650		650	650	650
0	0	0		914	877	1 104
				112	111	113
15 918	15 257	16 765		17 791	16 244	17 135
144 641	146 019	153 956		155 243	147 197	146 074

Styret i SpareBank 1 Østlandet
Hamar, 10. august 2021

Endring i egenkapital

Morbank

(mill. kroner)	Innskutt egenkapital			Opptjent egenkapital					Sum egenkapital
	Egenkapitalbevis	Overkursfond	Annen innskutt EK	Grunnfonds-kapital ^{1) 3)}	Utjevningsfond ^{2) 3)}	Gavefond	Fond for urealiserte gevinster	Hybridkapital	
Egenkapital per 01.01.2020	5 791	848	166	4 117	3 403	12	334	300	14 972
Egenkapitalbevis emitert og overført eiere									0
Hybridkapital								350	350
Renter på hybridkapital				-2	-5				-8
Resultat for regnskapsåret				194	455		17		666
Verdiendring på verdipapirgjeld utpekt til virkelig verdi knyttet til bankens egen kredittrisiko etter skatt				3	7				10
Verdiendring på sikringsderivater knyttet til endring i basisswap etter skatt				2	5				7
Netto virkelig verdi-justering av utlån ført over utvidet resultat etter skatt				2	6				8
Estimatavvik etter skatt på pensjonsordning				-1	-3				-4
Utbetalt kundeutbytte og utbytte				-208	-531				-738
Utdelt gaver av resultat 2019				-6					-6
Utdelt fra gavefond 2020				-20		20			0
Egenkapital per 30.06.2020	5 791	848	166	4 081	3 337	32	351	650	15 257
Egenkapital per 01.01.2020	5 791	848	166	4 117	3 403	12	334	300	14 972
Egenkapitalbevis emitert og overført eiere									0
Hybridkapital								350	350
Renter på hybridkapital				-6	-14				-20
Resultat for regnskapsåret				406	951		-15		1 342
Verdiendring på verdipapirgjeld utpekt til virkelig verdi knyttet til bankens egen kredittrisiko etter skatt				2	5				8
Verdiendring på sikringsderivater knyttet til endring i basisswap etter skatt				3	7				9
Netto virkelig verdi-justering av utlån ført over utvidet resultat etter skatt				2	6				8
Estimatavvik etter skatt på pensjonsordning				-1	-3				-5
Utbetalt kundeutbytte og utbytte				-208	-531				-738
Utdelt gaver av resultat 2019				-6					-6
Utdelt fra gavefond 2020				-20		17			-3
Egenkapital per 31.12.2020	5 791	848	166	4 289	3 824	29	320	650	15 918
Egenkapital per 01.01.2021	5 791	848	166	4 289	3 824	29	320	650	15 918
Egenkapitalbevis emitert og overført eiere									0
Hybridkapital									0
Renter på hybridkapital				-4	-8				-12
Resultat for regnskapsåret				301	702		88		1 091
Verdiendring på verdipapirgjeld utpekt til virkelig verdi knyttet til bankens egen kredittrisiko etter skatt				1	2				2
Verdiendring på sikringsderivater knyttet til endring i basisswap etter skatt				-7	-15				-22
Netto virkelig verdi-justering av utlån ført over utvidet resultat etter skatt				0	1				1
Estimatavvik etter skatt på pensjonsordning				0	0				0
Utbetalt kundeutbytte og utbytte					-203				-203
Utdelt gaver av resultat 2020				-6					-6
Utdelt fra gavefond 2021						-5			-5
Egenkapital per 30.06.2021	5 791	848	166	4 575	4 302	24	408	650	16 765

Konsern

	Innskutt egenkapital			Opptjent egenkapital							Sum egenkapital
	Egenkapitalbevis	Overkursfond	Annen innskutt EK	Grunnfondskapital ^{1) 3)}	Uttevningfond ^{2) 3)}	Gavefond	Fond for urealiserte gevinster	Annen egenkapital	Hybridkapital	Ikke-kontrollerende interesser	
Egenkapital per 01.01.2020	5 791	848	166	4 117	3 403	12	334	817	300	114	15 903
IB korrigeringer døtre								1			1
IB korrigeringer TS/FKV								0			0
Korrigert egenkapital per 01.01.2020	5 791	848	166	4 117	3 403	12	334	818	300	114	15 904
Egenkapitalbevis emittert og overført eiere											0
Hybridkapital									350		350
Renter på hybridkapital				-2	-5						-8
Resultat for regnskapsåret				194	455		17	36		3	704
Verdiendring på verdipapirgjeld utpekt til virkelig verdi knyttet til bankens egen kredittrisiko etter skatt				3	7						10
Verdiendring på sikringsderivater knyttet til endring i basisswap etter skatt				2	5						7
Netto virkelig verdi-justering av utlån ført over utvidet resultat etter skatt				2	6						8
Estimatavvik etter skatt på pensjonsordning				-1	-3						-4
Øvrige poster i utvidet resultat fra TS/FKV								18			18
Endringer direkte i egenkapitalen fra TS og FKV								5			5
Utbetalt utbytte				-208	-531						-744
Utdelt gaver av resultat 2019				-6							-6
Utdelt fra gavefond 2020				-20		20					0
Egenkapital per 30.06.2020	5 791	848	166	4 081	3 337	32	351	877	650	111	16 244
Egenkapital per 01.01.2020	5 791	848	166	4 117	3 403	12	334	817	300	114	15 903
IB korrigeringer døtre								1			1
IB korrigeringer TS/FKV								0			0
Korrigert egenkapital per 01.01.2020	5 791	848	166	4 117	3 403	12	334	818	300	114	15 903
Egenkapitalbevis emittert og overført eiere											0
Hybridkapital									350		350
Renter på hybridkapital				-6	-14						-20
Resultat for regnskapsåret				406	951		-15	260		6	1 607
Verdiendring på verdipapirgjeld utpekt til virkelig verdi knyttet til bankens egen kredittrisiko etter skatt				2	5						8
Verdiendring på sikringsderivater knyttet til endring i basisswap etter skatt				3	7						9
Netto virkelig verdi-justering av utlån ført over utvidet resultat etter skatt				2	6						8
Estimatavvik etter skatt på pensjonsordning				-1	-3						-5
Øvrige poster i utvidet resultat fra TS/FKV								22			22
Endringer direkte i egenkapitalen fra TS og FKV								4			4
Utbetalt kundeutbytte				-208	-531						-744
Utdelt gaver av resultat 2019				-6							-6
Utdelt fra gavefond 2020				-20		17					-3
Egenkapital per 31.12.2020	5 791	848	166	4 289	3 824	29	320	1 104	650	113	17 135
Egenkapital per 01.01.2021	5 791	848	166	4 289	3 824	29	320	1 104	650	113	17 135
IB korrigeringer døtre								0			0
IB korrigeringer TS/FKV								-4			-4
Korrigert egenkapital per 01.01.2021	5 791	848	166	4 289	3 824	29	320	1 100	650	113	17 131
Egenkapitalbevis emittert og overført eiere											0
Hybridkapital											0
Renter på hybridkapital				-4	-8						-12
Resultat for regnskapsåret				301	702		88	-141		5	955
Verdiendring på verdipapirgjeld utpekt til virkelig verdi knyttet til bankens egen kredittrisiko etter skatt				1	2						2
Verdiendring på sikringsderivater knyttet til endring i basisswap etter skatt				-7	-15						-22
Netto virkelig verdi-justering av utlån ført over utvidet resultat etter skatt				0	1						1
Estimatavvik etter skatt på pensjonsordning				0	0						0
Øvrige poster i utvidet resultat fra TS/FKV								-40			-40
Endringer direkte i egenkapitalen fra TS og FKV								-4			-4
Utbetalt utbytte					-203						-209
Utdelt gaver av resultat 2020				-6							-6
Utdelt fra gavefond 2021						-5					-5
Egenkapital per 30.06.2021	5 791	848	166	4 575	4 302	24	408	914	650	112	17 791

1) Beløp overført til grunnfondskapital per 31.12.2020 inkluderer avsatt kundeutbytte og foreslått utdeling til gavemidler. Beløp overført til grunnfondskapital per 30.06.2021 inkluderer avsatt kundeutbytte.

2) Beløp overført til utjevningfond per 31.12.2020 og 30.06.2021 inkluderer avsatt utbytte.

3) Avsatt utbytte til eiere samt avsatt kundeutbytte som ikke er vedtatt utbetalt er inkludert i henholdsvis utjevningfondet og grunnfondet per 30.06.2021. For ytterligere informasjon vises det til note 18 Egenkapitalbevis og eierstruktur.

Kontantstrømoppstilling

Morbank			Konsern		
31.12.2020	30.06.2020	30.06.2021 (mill. kroner)	30.06.2021	30.06.2020	31.12.2020
-5 990	-5 073	-4 853	-4 763	-5 346	-6 333
2 911	1 612	1 273	1 455	1 824	3 316
7 109	6 991	6 957	6 938	6 987	7 119
-618	-429	-152	-153	-431	-621
855	1 189	-2 167	-2 130	1 507	1 049
99	56	36	-2	-10	-14
-3 731	-3 959	-3 951	-3 951	-3 959	-3 731
81	38	27	27	38	81
882	362	484	776	625	1 406
77	34	34	34	34	77
-1 231	-609	-636	-918	-867	-1 764
-342	-343	-90	-127	-394	-380
375	-156	-152	-236	-182	379
477	-287	-3 191	-3 049	-174	584
-44	-17	-30	-37	-27	-60
0	0	0	18	18	36
-113	-112	-158	-158	-112	-113
329	293	441	293	175	204
172	164	253	116	53	66
4 729	2 638	7 217	7 217	2 638	4 729
0	0	0	0	0	0
350	350	0	0	350	350
-4 992	-2 442	-3 781	-3 781	-2 442	-4 992
0	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0
-575	-317	-251	-251	-317	-575
-30	-19	-12	-12	-19	-30
-41	-20	-19	-17	-17	-36
0	0	0	0	0	0
-531	-531	-203	-209	-536	-536
-206	-206	0	0	-206	-206
-10	-6	-11	-11	-6	-10
-1 305	-553	2 940	2 936	-556	-1 306
-656	-676	2	2	-676	-656
1 507	1 507	851	851	1 507	1 507
851	832	854	854	832	851
683	375	249	249	375	683
169	457	605	605	457	169
851	832	854	854	832	851

Noter til regnskapet

Note 1 Regnskapsprinsipper

1.1 Grunnlag for utarbeidelse

Kvartalsregnskapet for SpareBank 1 Østlandet omfatter perioden 01.01.2021 - 30.06.2021. Kvartalsregnskapet er utarbeidet ihht. IAS 34 Delårsrapportering, gjeldende IFRS-standarder og IFRIC-fortolkninger. Presentasjonsvalutaen er norske kroner (NOK), som også er funksjonell valuta i alle enheter i konsernet. Alle beløp er i millioner kroner med mindre noe annet er angitt. Kvartalsregnskapet omfatter ikke all informasjon som kreves i et fullstendig årsregnskap og bør leses i sammenheng med årsregnskapet for 2020. Konsernet har i denne kvartalsrapporten benyttet de samme regnskapsprinsipper og beregningsmetoder som i siste årsregnskap med følgende unntak:

Nye standarder og fortolkninger som er tatt i bruk

Ny misligholdsdefinisjon

Konsernet har fra 01.01.2021 implementert ny misligholdsdefinisjon. Denne er utformet i henhold til European Banking Authority sine retningslinjer for hvordan banker skal anvende misligholdsdefinisjon i kapitalkravsforordningen (CRR) samt presiseringer i CRR/CRD IV forskriften.

Mislighold er definert som betalingsmislighold eller mislighold på grunn av manuell misligholdmerking (unlikelihood to pay).

1. Betalingsmislighold er definert som vesentlig overtrekk med mer enn 90 dagers varighet. Terskelverdier for vesentlig overtrekk er gitt i CRR/CRD IV forskriften.
2. Mislighold på grunn av manuell misligholdmerking baserer seg i større grad på kredittfaglige vurderinger. Hendelser som inngår i denne kategorien er tapsavsetninger på kunden, konkurs/gjeldsordning, vurderinger av betalingslettelse, henstand over 180 dager, eller andre indikasjoner på at det kan være betydelig tvil om kunden vil oppfylle sine forpliktelser.

Ny misligholdsdefinisjon innebærer innføring av karenstid som tilsier at kundene blir kategorisert som misligholdt en periode etter at misligholdet er bragt i orden. Karenstid er 3 måneder eller 12 måneder avhengig av underliggende årsak til misligholdet. Videre er det for bedriftsmarked mislighold på konsernnivå (morbank og finanseringsselskap), mens det for personmarked er gitte kriterier som medfører misligholdssmitte i konsernet.

Konsernet har med virkning fra 01.01.2021 benyttet denne definisjonen også regnskapsmessig for overføring til trinn 3.

1.2 Viktige regnskapsestimater og skjønnsmessige vurderinger

Ved utarbeidelse av konsernregnskapet foretar ledelsen estimater, skjønnsmessige vurderinger og tar forutsetninger som påvirker effekten av anvendelse av regnskapsprinsipper. Dette vil påvirke regnskapsførte beløp for eiendeler, forpliktelser, inntekter og kostnader. I årsregnskapet for 2020 er det redegjort nærmere for kritiske estimater og vurderinger vedrørende bruk av regnskapsprinsipper i note 3.

Tap på utlån

Det vises til note 2 i årsregnskapet for 2020 «Regnskapsprinsipper», for en detaljert beskrivelse av anvendt tapsmodell i henhold til IFRS 9. Modellen inneholder flere kritiske estimater. De viktigste er knyttet til definisjonen av vesentlig økt kredittrisiko og sentrale forutsetninger i den generelle tapsmodellen.

Vesentlig økt kredittrisiko

Målingen av nedskrivning for forventet kreditttap i den generelle tapsmodellen avhenger av om kredittrisikoen har økt vesentlig siden første gangs balanseføring. Kredittoververring måles ved utviklingen i økonomisk PD. Økonomisk PD er bankens beste vurdering av kundens misligholdsrisiko. Banken definerer at en vesentlig grad av kredittoververring inntreffer når kundens PD har økt med over 150 prosent til et PD-nivå over 0,60 prosent. I tillegg anses kredittrisikoen være vesentlig økt når en konto er i overtrett eller har restanse på 30 dagers varighet eller mer, samt når kunden er satt til særlig oppfølging. Kritiske estimater for vesentlig økt kredittrisiko har historisk sett hatt god støtte i resultater fra validering av kredittmodellen i SpareBank 1-alliansen og har for øvrig vært på nivå med det andre banker benytter i tilsvarende tapsmodeller.

I 2020 ble det foretatt en modelloverstyring (PMA) for å reflektere at koronapandemiens effekter ville slå inn i kredittmodellene med noe forsinkelse. Det ble forutsatt at en andel kunder i utsatte bransjer ville migrere fra trinn 1 til trinn 2 som følge av antatt, men ikke observert vesentlig økt kredittrisiko. Modelloverstyringen var basert på en skjønnsmessig vurdering av andel utlån som kunne forventes å migrere og tilhørende forhøyet forventet kreditttap ved migrering. Denne ekstra tapsavsetningen ble gradvis redusert gjennom 2020. Per utgangen av 2020 var det avsatt 20 millioner kroner i morbanken og 5 millioner kroner i datterselskapet SpareBank 1 Finans Østlandet. I første kvartal 2021 ble behovet for modellmessig overstyring i morbanken vurdert å være fullt ut erstattet av konkrete vurderinger på næringsbasis og individuell basis. PMA i morbanken på 20 millioner kroner ble følgelig reversert. Modellmessig overstyring på konsernnivå var per 30.06.2021 begrenset til avsetningen i SpareBank 1 Finans Østlandet på 5 millioner kroner.

Sensitivitet knyttet til vesentlig økt kredittrisiko:

Per 31.12.2020 ble det simulert effekten av en mer konservativ definisjon av vesentlig grad av kredittoververring, hvor denne alternativt inntreffer når kundens PD har økt med over 100 prosent (andre forhold er holdt like). Simuleringen økte forventet tap på utlån i morbanken med 12 mill. kroner (+2,8 pst), og estimert effekt på konsernporteføljen var om lag 15 mill. kroner. Beregningene per 31.12.2020 vurderes å gi et godt bilde på sensitiviteten også ved utgangen av andre kvartal 2021.

Sentrale forutsetninger i den generelle tapsmodellen: Scenarievekting og estimat på forventet utvikling på misligholds- og tapsnivå

Den generelle tapsmodellen beregner forventet kreditttap i trinn 1 og trinn 2 under tre scenarier for økonomisk utvikling; et forventet scenario, et nedsidescenario og et oppsidescenario. Scenarioene benytter ulike estimerte fremtidige nivåer for misligholdsrisiko (PD) og tap gitt mislighold (LGD). I kombinasjon med estimert eksponering ved mislighold (EAD), er PD og LGD de viktigste forutsetningene for beregningene av forventet kreditttap (ECL).

Utgangspunktet for forventet scenario er observert og validert nivå for mislighold (DR) og tap (faktisk LGD) de siste tre år, men utgangspunktet er gjenstand for løpende vurderinger av hvorvidt historisk mislighold og tap er forventningsrett, og nivåene på framtidig PD og LGD justeres deretter. Banken har over tid erfart et svært lavt mislighold, og allerede før koronapandemien var estimerte fremtidige PD-nivåer satt vesentlig høyere enn gjennomsnittlig DR siste tre år. Basert på en totalvurdering av makrobildet, ble PD-estimatene hevet signifikant per utgangen av første kvartal 2020. Med utgangspunkt i tilgjengelige makroprognoser, med vekt på Pengepolitisk rapport fra Norges Bank, Konjunkturtendensene fra Statistisk sentralbyrå og månedlige analyser fra Moody's

Investor Service, ble PD-forutsetningene ytterligere justert per utgangen av andre kvartal 2020. Oppdaterte markoprognooser fra samme kilder per utgangen av tredje og fjerde kvartal 2020, ble vurdert å gi støtte for å holde PD-forutsetningene lagt til grunn i andre kvartal 2020 tilnærmet uendret. Makroprognosene per første og andre kvartal 2021 pekte mot en noe raskere økonomisk gjeninnhenting enn tidligere antatt, og deretter utflating med et relativt lavt aktivitetsnivå målt ved forventet BNP-vekst. Basert på dette ble det funnet grunn til å foreta en gradvis, forsiktig bedring av estimerte PD-nivåer på to-tre års sikt, mens PD-nivåene på lengre sikt ble holdt uendret eller marginalt hevet. I andre kvartal 2021 medførte dette, i kombinasjon med en justering av gjennomsnittlig effektiv løpetid på bedriftsengasjementer, at nettoeffekten av endrede sentrale forutsetninger ble en marginalt høyere ECL i kvartalet isolert (se note 6 for effektberegning). Banken har ikke funnet grunnlag for å endre LGD-estimatene i forventet scenario da også disse spiller en vesentlig høyere tapsgrad enn faktisk LGD de siste årene.

Nedsidescenarioet reflekterer økonomiske utsikter som er vesentlig dårligere enn forventet utvikling, og PD og LGD settes høyere enn i forventet scenario. Utgangspunktet er forventet misligholds- og tapsnivå i en krisesituasjon med nivåer på PD og LGD som benyttes i konservative stressscenarioer for andre formål i bankens kredittstyring. Disse konservative forutsetningene er holdt uendret siden implementeringen av IFRS 9.

Oppsidescenarioet reflekterer økonomiske utsikter som er bedre enn forventet utvikling, og PD og LGD settes lavere enn i forventet scenario. Utgangspunktet er observert nivå for mislighold og tap i en historisk oppgangskonjunktur. Banken har vurdert at DR siste tre år og faktisk LGD siste fem år speiler en slik oppgangsperiode. I vurderingene per 30.06.2020 ble det imidlertid tatt høyde for at det vil kunne ta noe tid før PD-nivåene kommer ned etter koronapandemien. PD-banene ble følgelig justert opp på kort og mellomlang sikt, spesielt i bedriftssegmentet. Forutsetningene i oppgangsscenarioet har ikke blitt vesentlig endret siden.

Scenariovektingen er gjenstand for løpende vurdering basert på tilgjengelig informasjon. Bankens ledelse foretar minimum årlig en gjennomgang av grunnlaget og prinsippene for gjeldende vekting. Per 31.12.2018 ble forventet scenario vektet med 80 prosent, nedsidescenarioet med 10 prosent og oppsidescenarioet med 10 prosent (80/10/10 pst). Per 31.12.2019 økte banken vektingen av nedsidescenarioet med fem prosentpoeng, slik at forventet scenario var vektet med 75 prosent, nedsidescenarioet med 15 prosent og oppsidescenarioet med 10 prosent (75/15/10 pst). I lys av koronapandemien vurderte banken at sannsynligheten for nedsidescenarioet ble ytterligere forhøyet og hevet scenariovektingen med nye fem prosentpoeng per 31.03.2020. Ett år senere er den økte nedsiderisikoen gitt av koronapandemien åpen for revurdering. Banken vurderte imidlertid at det per utgangen av andre kvartal 2021 fremdeles gjenstår en del usikkerhet og valgte å opprettholde scenariovektingen fra første kvartal 2020. ECL per 30.06.2021 ble følgelig beregnet som en kombinasjon av 70 prosent forventet scenario, 20 prosent nedsidescenario og 10 prosent oppsidescenario (70/20/10 pst).

Sensitivitet knyttet til sentrale forutsetninger i den generelle tapsmodellen:

Tabellen under viser beregnet forventet kreditttap i de tre beskrevne scenarioene over; forventet scenario, nedsidescenario og oppsidescenario. Beregningene er fordelt på hovedsegmentene privatkunder og bedriftskunder, som summerer seg til morbank. I tillegg viser tabellen tilsvarende beregninger av forventet kreditttap i datterselskapet SpareBank 1 Finans Østlandet. ECL for morbanken og datterselskapet, justert for konsernelimineringer, er summert i kolonnen Konsern. Utover segmentfordelt ECL ved anvendt scenariovekting, viser tabellen fire alternative scenariovektinger. De to første alternativene gjenspeiler tidligere anvendte scenariovektinger. De to siste alternativene viser sensitivitet for ytterligere forverring i forhold til anvendt scenariovekting, med 60-65 prosent sannsynlighet for forventet scenario, 25-30 prosent sannsynlighet for nedsidescenarioet og 10 prosent sannsynlighet for oppsidescenarioet (65/25/10 pst og 60/30/10 pst).

30.06.2021	SpareBank 1				
	Privat- kunder	Bedrifts- kunder	Morbank	Finans Østlandet	Konsern
ECL i forventet scenario	75	164	240	85	321
ECL i nedsidescenario	415	745	1 160	174	1 331
ECL i oppsidescenario	60	102	162	64	222
ECL med anvendt scenarivekting 70/20/10 pst	142	274	416	101	513
ECL med alternativ scenarivekting 80/10/10 pst	108	216	324	92	412
ECL med alternativ scenarivekting 75/15/10 pst	125	245	370	96	462
ECL med alternativ scenarivekting 65/25/10 pst	159	303	462	105	563
ECL med alternativ scenarivekting 60/30/10 pst	176	332	508	110	614

Tabellen reflekterer at det er til dels betydelige forskjeller i underliggende PD- og LGD-estimer i de ulike scenarioene og at det er differensierte nivåer og nivåforskjeller mellom segmentene. På konsernnivå er ECL i oppsidescenarioet drøye 2/3 av ECL i forventet scenario, mens nedsidescenarioet har om lag fire ganger høyere ECL enn i forventet scenario. Anvendt scenarivekting, med 20 prosent nedside og 10 prosent oppside, gir dermed om lag 60 prosent høyere ECL enn i forventet scenario. En ytterligere ti prosentpoengs økning i sannsynligheten for nedside, ville økt vektet ECL med om lag 100 mill. kroner (+20 pst). En ti prosentpoengs reduksjon i sannsynligheten for nedside, sannsynlighetsvektene banken benyttet ved innføringen av IFRS 9, ville redusert vektet ECL tilsvarende.

Det vises for øvrig til note 6 «Tap på utlån og forpliktelser», hvor isolerte tapskostnadseffekter per segment av ulike endringer i de modellmessige forutsetningene vises tabellarisk. Merk at sensitivitetstabellen over ikke inkluderer tapsavsetninger grunnet modellmessig overstyring (PMA) i SpareBank 1 Finans Østlandet på 5 mill. kroner.

Note 2 Endringer i konsernsammensetninger

2021

I andre kvartal tegnet banken aksjer i SpareBank 1 Kundepleie AS. Eierandelen er på 33,33 prosent og selskapet behandles som et tilknyttet selskap.

I andre kvartal ble holdingselskapet SpareBank 1 Forvaltning AS overført fra SpareBank 1 Gruppen AS til SpareBank 1 alliansebankene og LO. Med virkning fra 1. mai 2021 ble ODIN Forvaltning AS fisjonert ut fra SpareBank 1 Gruppen AS og fusjonert inn i SpareBank 1 Forvaltning AS. Eierstrukturen i SpareBank 1 Forvaltning AS ble etter ovennevnte transaksjoner lik som fordeling av de kontrollerende interessenes andel av SpareBank 1 Gruppen konsern, slik at SpareBank 1 Østlandet ble eier av 12,4 prosent av SpareBank 1 Forvaltning AS.

En reallokering av aksjene i SpareBank 1 Kreditt AS i henhold til aksjonæravtalen medførte en reduksjon av bankens eierandel i selskapet fra 20,9 prosent til 19,1 prosent med virkning fra 1. januar 2021.

Kjøp av aksjer i SpareBank 1 Bank og Regnskap AS i januar endret bankens eierandel i selskapet fra 20 prosent til 25 prosent.

En reallokering av aksjene i SpareBank 1 Næringskreditt AS i henhold til aksjonæravtalen medførte en reduksjon av bankens eierandelen i selskapet fra 15,2 prosent til 15,0 prosent i første kvartal.

2020

En omallokering av aksjene i SpareBank 1 Boligkreditt AS i henhold til aksjonæravtalen økte eierandelen i selskapet fra 22,3 prosent til 22,5 prosent i desember.

SMB Lab AS endret 9. november 2020 selskapsnavn til SpareBank 1 Bank og Regnskap AS.

Betr AS ble i fjerde kvartal 2020 solgt.

SpareBank 1 Kredittkort AS endret 5. juni 2020 navn til SpareBank 1 Kreditt AS.

En reallokering av aksjer i SpareBank 1 Kredittkort AS i henhold til aksjonæravtalen medførte at konsernet økte sin eierandel i selskapet fra 20,8 prosent til 20,9 prosent med virkning fra 1. januar 2020.

Note 3 Segmentinformasjon

Segmentopplysningene er knyttet til den måten konsernet styres og følges opp på internt i virksomheten gjennom resultat- og kapitalrapportering, fullmakter og rutiner. Rapportering av segmenter er inndelt i følgende områder: Personmarked bank, bedriftsmarked bank (inkludert organisasjonsmarked), eiendom, finansiering, regnskapstjenester samt ufordelt virksomhet.

Forutsetninger:

- Eiendomsmegling, leasing/løsefinansiering og regnskapstjenester er organisert som selvstendige selskaper.
- Fra 30.09.2020 er skattekostnad for PM og BM 25 % av resultatbidrag etter tap fratrukket respektive andel av skattefordel knyttet til kundeutbytte.
- Mellom 31.12.2019 til 30.06.2020 ble skattekostnad for PM, BM og ufordelt virksomhet fordelt etter andel resultatbidrag før skatt. Tidligere perioder er skatt beregnet med 25 prosent for PM og BM divisjonen.
- Driftskostnader i PM og BM inneholder sin andel av felleskostnader.
- Netto provisjons- og andre inntekter inneholder sin andel av fellesinntekter.
- Konsernelimineringer fremkommer sammen med ufordelt virksomhet i egen kolonne.

30.06.2021			SpareBank 1		Eiendoms-				Totalt
	Divisjon PM	Divisjon BM	Finans Østlandet konsern	Eiendoms- Megler 1 Innlandet AS	Megler 1 Akershus konsern	TheVIT AS	Ufordelt virksomhet		
Resultatregnskap									
Netto renteinntekter	483	456	147	0	0	-1	-9	1 077	
Netto provisjons- og andre inntekter	392	90	32	70	117	103	-10	794	
Netto avkastning på finansielle investeringer	22	29	0	0	0	0	238	289	
Driftskostnader	445	223	49	64	102	99	-4	976	
Resultatbidrag før tap per segment	453	353	130	6	15	3	223	1 184	
Tap på utlån og garantier	2	-12	4	0	0	0	0	-7	
Resultatbidrag per segment før skatt	451	365	126	6	15	3	224	1 190	
Skatt	83	87	32	1	3	1	29	235	
Resultatbidrag per segment etter skatt	368	279	95	5	11	2	195	955	
Balanse									
Brutto utlån til kunder	72 674	36 399	9 049	0	0	0	10	118 132	
Tapsavsetninger	-64	-276	-106	0	0	0	-1	-446	
Andre eiendeler	2 864	704	163	88	166	134	33 438	37 557	
Sum eiendeler	75 474	36 827	9 106	88	166	134	33 447	155 243	
Innskudd fra og gjeld til kunder	52 495	40 044	0	0	0	0	12	92 551	
Annen gjeld og egenkapital	22 979	-3 218	9 106	88	166	134	33 436	62 692	
Sum gjeld og egenkapital	75 474	36 827	9 106	88	166	134	33 447	155 243	

30.06.2020			SpareBank 1		Eiendoms-		Ufordelt		Totalt
	Divisjon PM	Divisjon BM	Finans Østlandet konsern	Eiendoms- Megler 1 Innlandet AS	Megler 1 Akershus konsern	TheVIT AS	virksomhet		
Resultatregnskap									
Netto renteinntekter	451	517	146	-1	-1	-1	-20	1 093	
Netto provisjons- og andre inntekter	295	122	30	64	96	102	-66	643	
Netto avkastning på finansielle investeringer	0	0	0	0	0	0	265	265	
Driftskostnader	436	216	48	49	89	99	-4	933	
Resultatbidrag før tap per segment	311	423	128	14	6	2	183	1 067	
Tap på utlån og garantier	26	202	54	0	0	0	0	282	
Resultatbidrag per segment før skatt	285	221	74	14	6	2	183	786	
Skatt	24	18	19	3	2	0	15	81	
Resultatbidrag per segment etter skatt	261	203	55	11	5	1	168	704	

Balanse

Brutto utlån til kunder	68 156	35 052	9 084	0	0	0	85	112 377
Tapsavsetninger	-74	-373	-105	0	0	0	0	-553
Andre eiendeler	2 801	716	49	83	158	143	31 424	35 374
Sum eiendeler	70 882	35 395	9 027	83	158	143	31 508	147 197
Innskudd fra og gjeld til kunder	49 930	35 504	0	0	0	0	47	85 481
Annen gjeld og egenkapital	20 953	-109	9 027	83	158	143	31 461	61 716
Sum gjeld og egenkapital	70 882	35 395	9 027	83	158	143	31 508	147 197

31.12.2020			SpareBank 1		Eiendoms-		Ufordelt		Totalt
	Divisjon PM	Divisjon BM	Finans Østlandet konsern	Eiendoms- Megler 1 Innlandet AS	Megler 1 Akershus konsern	TheVIT AS	virksomhet		
Resultatregnskap									
Netto renteinntekter	908	968	297	-1	-1	-2	8	2 177	
Netto provisjons- og andre inntekter	679	185	55	133	207	185	-3	1 441	
Netto avkastning på finansielle investeringer	25	58	0	0	0	0	463	545	
Driftskostnader	882	432	99	120	190	183	-5	1 902	
Resultatbidrag før tap per segment	730	779	253	12	16	0	472	2 262	
Tap på utlån og garantier	29	216	84	0	0	0	0	330	
Resultatbidrag per segment før skatt	700	563	169	12	16	0	472	1 932	
Skatt	124	131	42	3	4	0	20	323	
Resultatbidrag per segment etter skatt	576	432	126	10	12	0	452	1 608	

Balanse

Brutto utlån til kunder	70 021	34 128	9 120	0	0	0	99	113 368
Tapsavsetninger	-74	-298	-112	0	0	0	0	-484
Andre eiendeler	2 904	553	151	70	149	131	29 231	33 189
Sum eiendeler	72 852	34 384	9 159	70	149	131	29 330	146 074
Innskudd fra og gjeld til kunder	49 520	36 043	0	0	0	0	50	85 613
Annen gjeld og egenkapital	23 332	-1 659	9 159	70	149	131	29 280	60 461
Sum gjeld og egenkapital	72 852	34 384	9 159	70	149	131	29 330	146 074

Note 4 Kapitaldekning

Bankens kapitaldekning beregnes til enhver tid etter gjeldende regler og satser. Reglene baserer seg på tre pilarer som skal sikre at finansforetak har kapital som samsvarer med deres risiko:

- Pilar 1: Minimumskrav til ansvarlig kapital
- Pilar 2: Vurdering av samlet kapitalbehov og tilsynsmessig oppfølging
- Pilar 3: Krav til offentliggjøring av informasjon

For deler av utlånsporteføljen har banken tillatelse til å benytte interne modeller (IRB-metode) for å fastsette kapitalkravet. Dette innebærer at kapitalkravet kan beregnes ut fra egne estimater for misligholdssannsynlighet (PD), tapsgrad ved mislighold (LGD), antatt utnyttelse av rammekreditter og lånetilsagn (KF) og løpetid (M). Modellerte estimater vil alltid være beheftet med usikkerhet. SpareBank 1 Østlandet har tillatelse til å bruke IRB-avansert metode for beregning av kapitalkrav for kredittrisiko for engasjementskategoriene foretak og massemarked. Banken har unntak fra IRB-metode for enkelte engasjement. Dette gjelder for stater/kommuner og institusjoner, hvor det er gitt permanent unntak, samt borettslag og foreninger/lag, hvor konsernet benytter standardmetoden. For rapportering av kapitaldekningskonsernet konsolideres porteføljene til de deleide foretakene forholdsmessig.

Kapitaldekningen beregnes på tre ulike nivåer basert på ulike kapitaldefinisjoner:

- Ren kjernekapitaldekning
- Kjernekapitaldekning (inkluderer fondsobligasjoner)
- Totalkapitaldekning (inkluderer ansvarlig lån)

Gjeldende krav til ren kjernekapital består av et minimumskrav på 4,5 prosent samt bufferkrav på til sammen 8,0 prosent for både morbanken og 7,9 prosent for konsernet. I det totale bufferkravet så er de foretaksspesifikke bufferkravene motsyklisk kapitalbuffer og systemrisikobuffer beregnet til henholdsvis 1,0 prosent og 4,4 prosent (4,5 prosent for morbank) for konsern. SpareBank 1 Østlandet har i tillegg et Pilar II krav på 1,8 prosent på konsolidert nivå per 30.06.2021. Det samlede kapitalkravet til ren kjernekapital er dermed 12,5 prosent for morbanken og 14,2 prosent for konsernet. I tillegg skal ytterligere 1,5 prosent dekkes av annen kjernekapital og 2,0 prosent dekkes av tilleggs kapital.

Posten øvrige justeringer i ren kjernekapital inkluderer tidligere års avsatt utbytte samt vedtaksfastsatte fradraget for eierskapet i Vipps i det felles allianseeide selskapet SpareBank 1 Betaling AS. Fradraget for eierskapet i SpareBank 1 Betaling AS ble tidligere inkludert i posten for vesentlige investeringer i finansiell sektor, men er nå flyttet til øvrige justeringer i ren kjernekapital for inneværende periode samt tidligere perioder.

Morbank				Konsern		
31.12.20	30.06.20	30.06.21		30.06.21	30.06.20	31.12.20
15.918	15.257	16.765	Sum balanseført egenkapital	17.791	16.244	17.135
			Kjernekapital			
-791	-347	-469	Del av positivt årsresultat som ikke kan medregnes i ren kjernekapital	-469	-347	-791
-650	-650	-650	Hybridkapital	-650	-650	-650
-	-	-	Minoritetsinteresser som ikke kan medregnes i ren kjernekapital	-73	-71	-74
17	15	15	Urealisert verdiendring som følge av redusert/økt verdi av gjeld	15	15	17
-78	-75	-82	Goodwill og andre immaterielle eiendeler	-480	-461	-461
-196	-181	-212	Positiv verdi av justert forventet tap etter IRB-metoden	-299	-255	-278
-	-	-	Fradrag for vesentlige investeringer i ren kjernekapital i finansiell sektor	-222	-296	-395
-32	-33	-35	Verdijusteringer som følge av kravene om forsvarlig verdsettelse (AVA)	-41	-37	-36
-156	-156	-740	Øvrige justeringer i ren kjernekapital	-717	-128	-132
14.031	13.829	14.592	Sum ren kjernekapital	14.856	14.015	14.335
			Annen kjernekapital			
650	650	650	Hybridkapital	650	650	650
-	-	-	Hybridkapital utstedt av innkonsoliderte selskaper som kan medregnes i annen godkjent kjernekapital	169	194	162
650	650	650	Sum annen kjernekapital	819	844	812
			Tilleggskapital utover kjernekapital			
1.300	1.300	1.300	Ansvarlig lånekapital	1.300	1.300	1.300
-	-	-	Ansvarlig lånekapital utstedt av innkonsoliderte selskaper som kan medregnes i tilleggskapital	267	259	257
1.300	1.300	1.300	Sum tilleggskapital	1.567	1.559	1.557
15.981	15.779	16.542	Netto ansvarlig kapital	17.242	16.418	16.704
4.764	4.789	5.281	Engasjement med foretak SMB	5.292	4.795	4.775
13.760	13.897	16.179	Engasjement med spesialiserte foretak	16.810	14.555	14.428
1.953	3.129	1.109	Engasjement med øvrige foretak	1.143	3.163	1.986
1.314	1.234	1.230	Engasjement med massemarked SMB	1.466	1.436	1.530
20.059	19.904	19.200	Engasjement med massemarked personer	27.826	27.574	28.485
873	1.033	812	Engasjement med øvrig massemarked	850	1.077	907
-	-	-	Egenkapitalposisjoner	-	3	-
42.723	43.985	43.810	Kredittrisiko etter IRB-metode	53.387	52.602	52.110
15.289	15.115	16.218	Kredittrisiko etter standardmetode	20.625	19.419	19.705
417	687	486	Motpartsrisiko (inkludert CVA)	2.735	3.088	1.966
			Markedsrisiko			
5.133	5.356	5.133	Operasjonell risiko	6.664	6.659	6.664
63.562	65.143	65.646	Totalt beregningsgrunnlag	83.411	81.768	80.445
5.085	5.211	5.252	Kapitalkrav (8,0 %)	6.673	6.541	6.436
-	-	-	Pilar 2 (1,8 %)	1.501	1.472	1.448
			Bufferkrav			
1.589	1.629	1.641	Bevaringsbuffer (2,5%)	2.085	2.044	2.011
636	651	656	Motsyklisk kapitalbuffer (1,0 %)	834	818	804
2.733	1.954	2.954	Systemrisikobuffer	3.670	2.453	3.459
4,3 %	3,0 %	4,5 %	Systemrisikobuffersats	4,4 %	3,0 %	4,3 %
4.958	4.234	5.252	Sum bufferkrav	6.589	5.315	6.275
12,3 %	11,0 %	12,5 %	Krav til ren kjernekapital	14,2 %	12,8 %	14,1 %
6.213	6.663	6.386	Tilgjengelig ren kjernekapital utover krav	3.011	3.549	2.992
			Kapitaldekning			
22,1 %	21,2 %	22,2 %	Ren kjernekapitaldekning	17,8 %	17,1 %	17,8 %
23,1 %	22,2 %	23,2 %	Kjernekapitaldekning	18,8 %	18,2 %	18,8 %
25,1 %	24,2 %	25,2 %	Kapitaldekning	20,7 %	20,1 %	20,8 %
10,0 %	9,8 %	9,7 %	Uvektet kjernekapitalandel	7,1 %	7,1 %	7,2 %

Note 5 Utlån til og fordringer på kunder

Morbank

Brutto utlån	30.06.2021				30.06.2020				31.12.2020			
	Trinn1	Trinn 2	Trinn 3	Total	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Total	Trinn1	Trinn 2	Trinn 3	Total
Inngående balanse	95 716	8 159	411	104 286	91 115	6 858	323	98 296	91 115	6 858	323	98 296
Overført til Trinn 1	1 361	-1 360	-1	0	1 530	-1 523	-7	0	1 547	-1 541	-6	0
Overført til Trinn 2	-1 739	1 750	-11	0	-1 424	1 426	-2	0	-4 555	4 563	-8	0
Overført til Trinn 3	-54	-167	221	0	-319	-91	410	0	-60	-131	191	0
Netto økning/(reduksjon) saldo eksisterende lån	244	-38	-21	184	-1 550	-97	-10	-1 657	1 439	-1 011	-40	388
Nye utstedte eller kjøpte finansielle eiendeler*	16 354	136	22	16 512	28 517	296	40	28 852	23 443	645	28	24 116
Finansielle eiendeler som har blitt fraregnet*	-10 938	-834	-57	-11 830	-20 578	-1 454	-85	-22 116	-17 212	-1 225	-66	-18 503
Konstaterte tap	0	0	-13	-13	0	0	-6	-6	0	0	-12	-12
Utgående balanse	100 944	7 645	550	109 140	97 292	5 414	663	103 369	95 716	8 159	411	104 286
Herav utlån til amortisert kost				33 929				32 673				31 574
Herav utlån til virkelig verdi				75 210				70 696				72 712

Konsern

Brutto utlån	30.06.2021				30.06.2020				31.12.2020			
	Trinn1	Trinn 2	Trinn 3	Total	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Total	Trinn1	Trinn 2	Trinn 3	Total
Inngående balanse	103 458	9 422	488	113 368	98 654	7 925	456	107 035	98 654	7 925	456	107 035
Overført til Trinn 1	1 659	-1 657	-2	0	1 802	-1 793	-9	0	1 874	-1 867	-7	0
Overført til Trinn 2	-2 028	2 044	-15	0	-1 703	1 719	-17	0	-5 217	5 238	-21	0
Overført til Trinn 3	-89	-254	343	0	-371	-144	515	0	-97	-183	280	0
Netto økning/(reduksjon) saldo eksisterende lån	-655	-221	5	-871	-2 230	-189	-17	-2 435	309	-1 224	-53	-968
Nye utstedte eller kjøpte finansielle eiendeler*	18 243	228	31	18 503	30 347	366	44	30 757	26 620	921	45	27 586
Finansielle eiendeler som har blitt fraregnet*	-11 766	-994	-95	-12 855	-21 276	-1 552	-141	-22 969	-18 686	-1 388	-200	-20 273
Konstaterte tap	0	0	-13	-13	0	0	-6	-6	0	0	-12	-12
Utgående balanse	108 822	8 567	742	118 132	105 223	6 332	826	112 381	103 458	9 422	488	113 368
Herav utlån til amortisert kost				42 921				41 685				40 656
Herav utlån til virkelig verdi				75 210				70 696				72 712

* I 30.06.2020 ble refinansiering der et lån ble innfridd og et nytt lån utbetalt vist brutto i noten som en reduksjon av "Finansielle eiendeler som har blitt fraregnet" og en økning av "Nye utstedte eller kjøpte finansielle eiendeler". Fra og med 31.12.2020 vises dette netto på linjen "Netto økning/(reduksjon) saldo eksisterende lån".

Morbank

Tapsavsetninger

	Brutto utlån til amortisert kost 30.06.2021	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Utlån til virkelig verdi 30.06.2021	Netto utlån 30.06.2021
Offentlig forvaltning	8	-0	0	0	0	8
Primærnæringer	3 255	-2	-7	-6	2 023	5 263
Trebearbeidende industri	1 015	-1	-1	-1	390	1 402
Annen industri	1 040	-1	-18	-1	58	1 077
Bygg og anlegg	3 845	-23	-11	-11	309	4 109
Kraft og vannforsyning	481	-1	-1	-1	1	479
Varehandel	834	-4	-2	-8	153	973
Hotell- og restaurantdrift	512	-0	-7	-4	51	552
Eiendomsdrift	17 430	-42	-69	-11	423	17 730
Forretningsmessig tjenesteyting	4 504	-15	-5	-10	729	5 203
Transport og kommunikasjon	249	-1	-2	-1	240	485
Justeringer etter modellberegninger	0	0	0	0	0	0
Sum næring	33 173	-90	-123	-54	4 376	37 281
Lønnstakere	756	-1	-2	-31	70 792	71 515
Justeringer etter modellberegninger	0	0	0	0	0	0
Sum lønnstakere	756	-1	-2	-31	70 792	71 515
Virkelig verdijustering over utvidet resultat	0	0	-35	-8	42	0
Utlån til kunder	33 929	-91	-160	-93	75 210	108 796
Utlån overført til SpareBank 1 Boligkreditt AS						48 163
Utlån overført til spareBank 1 Næringskreditt AS						996
Sum netto utlån inkl. SB1 Boligkreditt AS og SB1 Næringskreditt AS						157 955
Øvrige engasjementer ¹⁾						20 916
Totale engasjementer inkl. SB1 Boligkreditt AS og SB1 Næringskreditt AS						178 871

Tapsavsetninger

	Brutto utlån til amortisert kost 30.06.2020	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Utlån til virkelig verdi 30.06.2020	Netto utlån 30.06.2020
Offentlig forvaltning	14	0	0	0	0	14
Primærnæringer	2 972	-2	-5	-6	1 853	4 812
Trebearbeidende industri	1 715	-2	-1	-1	333	2 044
Annen industri	1 490	-8	-4	-61	46	1 463
Bygg og anlegg	3 915	-27	-7	-12	299	4 167
Kraft og vannforsyning	261	0	-1	-1	1	259
Varehandel	881	-7	-5	-9	135	996
Hotell- og restaurantdrift	456	-2	-1	-1	55	508
Eiendomsdrift	15 785	-49	-56	-6	482	16 155
Forretningsmessig tjenesteyting	4 118	-16	-9	-9	578	4 662
Transport og kommunikasjon	305	-1	-3	-4	171	468
Justeringer etter modellberegninger	0	0	-50	0	0	-50
Sum næring	31 911	-114	-142	-110	3 952	35 498
Lønnstakere	762	-1	-4	-31	66 694	67 420
Justeringer etter modellberegninger	0	0	0	0	0	0
Sum lønnstakere	762	-1	-4	-31	66 694	67 420
Virkelig verdijustering over utvidet resultat	0	0	-41	-9	50	0
Utlån til kunder	32 673	-115	-186	-150	70 696	102 918
Utlån overført til SpareBank 1 Boligkreditt AS						44 559
Utlån overført til spareBank 1 Næringskreditt AS						1 016
Sum netto utlån inkl. SB1 Boligkreditt AS og SB1 Næringskreditt AS						148 493
Øvrige engasjementer ¹⁾						15 751
Totale engasjementer inkl. SB1 Boligkreditt AS og SB1 Næringskreditt AS						164 245

Tapsavsetninger

	Brutto utlån til amortisert kost			Utlån til virkelig verdi 31.12.2020		Netto utlån 31.12.2020
	31.12.2020	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3		
Offentlig forvaltning	18	0	0	0	0	18
Primærnæringer	3 089	-2	-7	-8	2 017	5 090
Trebearbeidende industri	1 539	-1	-2	-1	342	1 877
Annen industri	1 203	-5	-10	-1	47	1 234
Bygg og anlegg	3 454	-25	-9	-20	299	3 699
Kraft og vannforsyning	436	-1	-1	-1	1	433
Varehandel	833	-5	-3	-8	141	957
Hotell- og restaurantdrift	471	-1	-3	-4	57	519
Eiendomsdrift	15 433	-37	-71	-8	458	15 775
Forretningsmessig tjenesteyting	4 132	-17	-5	-10	636	4 737
Transport og kommunikasjon	257	-1	-2	-1	210	462
Justeringer etter modellberegninger	0	0	-20	0	0	-20
Sum næring	30 866	-94	-133	-63	4 206	34 782
Lønnstakere	708	-1	-1	-31	68 454	69 129
Justeringer etter modellberegninger	0	0	0	0	0	0
Sum lønnstakere	708	-1	-1	-31	68 454	69 129
Virkelig verdijustering over utvidet resultat	0	0	-44	-8	52	0
Utlån til kunder	31 574	-95	-178	-102	72 712	103 911
Utlån overført til SpareBank 1 Boligkreditt AS						46 872
Utlån overført til spareBank 1 Næringskreditt AS						1 018
Sum netto utlån inkl. SB1 Boligkreditt AS og SB1 Næringskreditt AS						151 801
Øvrige engasjementer ¹⁾						15 760
Totale engasjementer inkl. SB1 Boligkreditt AS og SB1 Næringskreditt AS						167 561

1) Består av garantier, ubenyttede kreditter og lånetilsagn

Konsern

Tapsavsetninger

	Brutto utlån til amortisert kost			Utlån til virkelig verdi 30.06.2021		Netto utlån 30.06.2021
	30.06.2021	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3		
Offentlig forvaltning	295	0	-1	0	0	294
Primærnæringer	3 658	-2	-7	-6	2 023	5 666
Trebearbeidende industri	1 015	-1	-1	-1	390	1 402
Annen industri	1 261	-4	-19	-4	58	1 291
Bygg og anlegg	4 845	-31	-14	-13	309	5 096
Kraft og vannforsyning	504	-2	-1	-1	1	500
Varehandel	1 207	-7	-5	-10	153	1 339
Hotell- og restaurantdrift	532	0	-8	-4	51	571
Eiendomsdrift	17 829	-47	-82	-21	423	18 103
Forretningsmessig tjenesteyting	5 324	-18	-8	-10	729	6 016
Transport og kommunikasjon	1 547	-1	-4	-1	240	1 780
Justeringer etter modellberegninger	0	0	-5	0	0	-5
Sum næring	38 017	-113	-153	-72	4 376	42 055
Lønnstakere	4 904	-8	-14	-42	70 792	75 632
Justeringer etter modellberegninger	0	0	-1	0	0	-1
Sum lønnstakere	4 904	-8	-15	-42	70 792	75 631
Virkelig verdijustering over utvidet resultat	0	0	-35	-8	42	0
Utlån til kunder	42 921	-121	-203	-122	75 210	117 686
Utlån overført til SpareBank 1 Boligkreditt AS						48 163
Utlån overført til spareBank 1 Næringskreditt AS						996
Sum netto utlån inkl. SB1 Boligkreditt AS og SB1 Næringskreditt AS						166 844
Øvrige engasjementer ¹⁾						20 471
Totale engasjementer inkl. SB1 Boligkreditt AS og SB1 Næringskreditt AS						187 315

Tapsavsetninger

	Brutto utlån til amortisert kost 30.06.2020	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Utlån til virkelig verdi 30.06.2020	Netto utlån 30.06.2020
Offentlig forvaltning	288	-1	0	0	0	287
Primærnæringer	3 373	-3	-5	-6	1 853	5 212
Trebearbeidende industri	1 734	-4	-2	-1	333	2 060
Annen industri	1 759	-8	-4	-61	46	1 733
Bygg og anlegg	5 072	-31	-12	-14	299	5 314
Kraft og vannforsyning	443	-1	-1	-1	1	440
Varehandel	1 197	-9	-6	-9	135	1 307
Hotell- og restaurantdrift	471	-2	-1	-1	55	522
Eiendomsdrift	15 914	-55	-70	-17	482	16 254
Forretningsmessig tjenesteyting	4 878	-20	-10	-12	578	5 415
Transport og kommunikasjon	1 678	-1	-4	-5	171	1 839
Justeringer etter modellberegninger	0	0	-51	0	0	-51
Sum næring	36 808	-134	-168	-128	3 952	40 331
Lønnstakere	4 877	-9	-16	-45	66 694	71 501
Justeringer etter modellberegninger	0	0	-4	0	0	-4
Sum lønnstakere	4 877	-9	-20	-45	66 694	71 497
Virkelig verdjustering over utvidet resultat	0	0	-41	-9	50	0
Utlån til kunder	41 685	-143	-228	-182	70 696	111 828
Utlån overført til SpareBank 1 Boligkreditt AS						44 559
Utlån overført til SpareBank 1 Næringskreditt AS						1 016
Sum netto utlån inkl. SB1 Boligkreditt AS og SB1 Næringskreditt AS						157 403
Øvrige engasjementer ¹⁾						15 388
Totale engasjementer inkl. SB1 Boligkreditt AS og SB1 Næringskreditt AS						172 792

Tapsavsetninger

	Brutto utlån til amortisert kost 31.12.2020	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Utlån til virkelig verdi 31.12.2020	Netto utlån 31.12.2020
Offentlig forvaltning	327	-1	0	0	0	326
Primærnæringer	3 469	-3	-7	-8	2 017	5 468
Trebearbeidende industri	1 539	-1	-2	-1	342	1 877
Annen industri	1 439	-6	-12	-1	47	1 467
Bygg og anlegg	4 520	-29	-16	-23	299	4 751
Kraft og vannforsyning	458	-1	-1	-1	1	456
Varehandel	1 089	-8	-6	-8	141	1 207
Hotell- og restaurantdrift	492	-2	-3	-4	57	540
Eiendomsdrift	15 838	-41	-94	-15	458	16 145
Forretningsmessig tjenesteyting	4 975	-20	-8	-11	636	5 572
Transport og kommunikasjon	1 633	-1	-4	-2	210	1 835
Justeringer etter modellberegninger	0	0	-24	0	0	-24
Sum næring	35 779	-113	-177	-76	4 206	39 620
Lønnstakere	4 877	-7	-12	-47	68 454	73 265
Justeringer etter modellberegninger	0	0	-1	0	0	-1
Sum lønnstakere	4 877	-7	-13	-47	68 454	73 265
Virkelig verdjustering over utvidet resultat	0	0	-44	-8	52	0
Utlån til kunder	40 656	-119	-234	-130	72 712	112 885
Utlån overført til SpareBank 1 Boligkreditt AS						46 872
Utlån overført til SpareBank 1 Næringskreditt AS						1 018
Sum netto utlån inkl. SB1 Boligkreditt AS og SB1 Næringskreditt AS						160 775
Øvrige engasjementer ¹⁾						14 787
Totale engasjementer inkl. SB1 Boligkreditt AS og SB1 Næringskreditt AS						175 562

1) Består av garantier, ubenyttede kreditter og lånetilsagn

Note 6 Tap på utlån og forpliktelser

01.04.2021-30.06.2021

Isolerte effekter	PM	BM	Morbank	SB1FØ	Konsern
Endring ECL grunnet periodens vekst og migrasjon	1	1	1	-4	-2
Endring ECL grunnet justerte sentrale forutsetninger	0	7	8	0	8
Endring ECL grunnet endret scenariovekting	0	0	0	0	0
Endring modellbaserte tapsavsetninger (trinn 1 og 2)	1	8	9	-4	5
Modellmessig overstyring for ikke observert migrering	0	0	0	0	0
Endring individuelle tapsavsetninger (trinn 3)	-3	-6	-9	2	-7
Periodens netto konstaterte tap	3	6	8	4	12
Periodens tapkostnad	1	8	8	2	11

01.01.2021-30.06.2021

Isolerte effekter	PM	BM	Morbank	SB1FØ	Konsern
Endring ECL grunnet periodens vekst og migrasjon	2	6	7	-7	1
Endring ECL grunnet justerte sentrale forutsetninger	-1	-5	-6	0	-6
Endring ECL grunnet endret scenariovekting	0	0	0	0	0
Endring modellbaserte tapsavsetninger (trinn 1 og 2)	1	1	2	-7	-5
Modellmessig overstyring for ikke observert migrering	0	-20	-20	0	-20
Endring individuelle tapsavsetninger (trinn 3)	-2	-3	-6	1	-5
Periodens netto konstaterte tap	3	10	13	10	23
Periodens tapkostnad	2	-12	-11	4	-7

01.04.2020-30.06.2020

Isolerte effekter	PM	BM	Morbank	SB1FØ	Konsern
Endring ECL grunnet periodens vekst og migrasjon	3	0	3	3	6
Endring ECL grunnet justerte sentrale forutsetninger	1	4	4	0	4
Endring ECL grunnet endret scenariovekting	0	0	0	0	0
Endring modellbaserte tapsavsetninger (trinn 1 og 2)	3	4	7	3	10
Modellmessig overstyring for ikke observert migrering	0	15	15	0	15
Endring individuelle tapsavsetninger (trinn 3)	5	63	68	15	82
Periodens netto konstaterte tap	2	6	8	15	23
Periodens tapkostnad	10	88	98	33	130

01.01.2020-30.06.2020

Isolerte effekter	PM	BM	Morbank	SB1FØ	Konsern
Endring ECL grunnet periodens vekst og migrasjon	1	2	3	-1	2
Endring ECL grunnet justerte sentrale forutsetninger	3	39	42	17	59
Endring ECL grunnet endret scenariovekting	14	26	41	3	44
Endring modellbaserte tapsavsetninger (trinn 1 og 2)	18	67	86	18	104
Modellmessig overstyring for ikke observert migrering	0	50	50	5	55
Endring individuelle tapsavsetninger (trinn 3)	3	75	79	17	95
Periodens netto konstaterte tap	5	9	14	14	28
Periodens tapkostnad	26	202	228	54	282

01.01.2020-31.12.2020

Isolerte effekter	PM	BM	Morbank	SB1FØ	Konsern
Endring ECL grunnet periodens vekst og migrasjon	1	10	11	7	19
Endring ECL grunnet justerte sentrale forutsetninger	3	36	39	18	58
Endring ECL grunnet endret scenariovekting	14	26	41	3	44
Endring modellbaserte tapsavsetninger (trinn 1 og 2)	19	73	91	29	120
Modellmessig overstyring for ikke observert migrering	0	20	20	5	25
Endring individuelle tapsavsetninger (trinn 3)	2	28	30	13	43
Periodens netto konstaterte tap	9	95	104	38	142
Periodens tapkostnad	29	216	245	84	330

Det er beregnet ECL på kredittinstitusjoner og sentralbanker, men effekten er funnet uvesentlig og følgelig ikke tatt med i nedskrivningene.

Morbank

30.06.2021

Mill. kroner	31.12.2020	Endring avsetning for tap	Netto konstatert/innbetalt tidligere konstatert	30.06.2021
Avsetning til tap på utlån, garantier, ubenyttet kreditt og lånetilsagn til amortisert kost	356	-4	-13	339
Avsetning til tap på utlån til virkelig verdi over utvidet resultat	84	-7	-1	77
Sum avsetning til tap	440	-11	-13	416
Presentert som:				
Eiendeler: Avsetning til tap som reduksjon av eiendeler	375	-19	-13	343
Gjeld: Avsetninger til tap som økning av forpliktelsen	32	6	0	38
Utvidet resultat: Virkelig verdi justering av tap	32	2	0	34

30.06.2020

Mill. kroner	31.12.2019	Endring avsetning for tap	Netto konstatert/innbetalt tidligere konstatert	30.06.2020
Avsetning til tap på utlån, garantier, ubenyttet kreditt og lånetilsagn til amortisert kost	232	206	-6	432
Avsetning til tap på utlån til virkelig verdi over utvidet resultat	67	15	-1	81
Sum avsetning til tap	299	221	-6	513
Presentert som:				
Eiendeler: Avsetning til tap som reduksjon av eiendeler	255	202	-6	451
Gjeld: Avsetninger til tap som økning av forpliktelsen	22	7	0	29
Utvidet resultat: Virkelig verdi justering av tap	21	11	0	32

31.12.2020

Mill. kroner	31.12.2019	Endring avsetning for tap	Netto konstatert/innbetalt tidligere konstatert	31.12.2020
Avsetning til tap på utlån, garantier, ubenyttet kreditt og lånetilsagn til amortisert kost	232	135	-11	356
Avsetning til tap på utlån til virkelig verdi over utvidet resultat	67	18	-1	84
Sum avsetning til tap	299	153	-12	440
Presentert som:				
Eiendeler: Avsetning til tap som reduksjon av eiendeler	255	132	-12	375
Gjeld: Avsetninger til tap som økning av forpliktelsen	22	10	0	32
Utvidet resultat: Virkelig verdi justering av tap	21	11	0	32

Konsern

30.06.2021

	31.12.2020	Endring avsetning for tap	Netto konstatert/innbetalt tidligere konstatert	30.06.2021
Avsetning til tap på utlån, garantier, ubenyttet kreditt og lånetilsagn til amortisert kost	465	-11	-13	441
Avsetning til tap på utlån til virkelig verdi over utvidet resultat	84	-7	-1	77
Sum avsetning til tap	549	-17	-13	518
Presentert som:				
Eiendeler: Avsetning til tap som reduksjon av eiendeler	484	-25	-13	446
Gjeld: Avsetninger til tap som økning av forpliktelsen	32	6	0	38
Utvidet resultat: Virkelig verdi justering av tap	32	2	0	34

30.06.2020

Mill. kroner	31.12.2019	Endring avsetning for tap	Netto konstatert/innbetalt tidligere konstatert	30.06.2020
Avsetning til tap på utlån, garantier, ubenyttet kreditt og lånetilsagn til amortisert kost	294	245	-6	533
Avsetning til tap på utlån til virkelig verdi over utvidet resultat	67	15	-1	81
Sum avsetning til tap	360	260	-6	614
Presentert som:				
Eiendeler: Avsetning til tap som reduksjon av eiendeler	317	242	-6	553
Gjeld: Avsetninger til tap som økning av forpliktelsen	22	7	0	29
Utvidet resultat: Virkelig verdi justering av tap	21	11	0	32

31.12.2020

	31.12.2019	Endring avsetning for tap	Netto konstatert/innbetalt tidligere konstatert	31.12.2020
Avsetning til tap på utlån, garantier, ubenyttet kreditt og lånetilsagn til amortisert kost	294	182	-11	464
Avsetning til tap på utlån til virkelig verdi over utvidet resultat	67	18	-1	84
Sum avsetning til tap	360	200	-12	548
Presentert som:				
Eiendeler: Avsetning til tap som reduksjon av eiendeler	317	179	-12	484
Gjeld: Avsetninger til tap som økning av forpliktelsen	22	10	0	32
Utvidet resultat: Virkelig verdi justering av tap	21	11	0	32

Morbank

Balanseført tapsavsetning på utlån	30.06.2021				30.06.2020				31.12.2020			
	Trinn1	Trinn 2	Trinn 3	Total	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Total	Trinn1	Trinn 2	Trinn 3	Total
Inngående balanse	127	178	102	408	99	110	68	277	99	110	68	277
Avsetning til tap												
Overført til (fra) Trinn 1	3	-3	0	0	4	-4	0	0	5	-5	0	0
Overført til (fra) Trinn 2	-42	44	-2	0	-32	32	0	0	-82	82	0	0
Overført til (fra) Trinn 3	-3	-4	7	0	-8	-11	19	0	-11	-17	28	0
Netto ny måling av tap	21	-16	14	19	76	12	77	165	105	-6	26	125
Nye utstedte eller kjøpte utlån	28	3	1	31	13	4	0	17	26	12	4	43
Utlån som har blitt fraregnet	-10	-23	-15	-48	-5	-6	-8	-19	-14	-18	-13	-46
Konstaterte nedskrivninger	0	0	-13	-13	0	0	-6	-6	0	0	-12	-12
Justeringer etter modellberegninger	0	-20	0	-20	0	50	0	50	0	20	0	20
Utgående balanse	125	160	93	378	147	186	150	484	127	178	102	408

Konsern

Balanseført tapsavsetning på utlån	30.06.2021				30.06.2020				31.12.2020			
	Trinn1	Trinn 2	Trinn 3	Total	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Total	Trinn1	Trinn 2	Trinn 3	Total
Inngående balanse	152	234	130	516	115	137	87	339	123	166	97	386
Avsetning til tap												
Overført til (fra) Trinn 1	13	-12	0	0	9	-9	0	0	10	-10	0	0
Overført til (fra) Trinn 2	-43	46	-2	0	-33	34	-1	0	-83	83	0	0
Overført til (fra) Trinn 3	-4	-12	16	0	-8	-14	23	0	-12	-23	34	0
Netto ny måling av tap	14	-8	17	23	79	28	92	199	98	6	24	128
Nye utstedte eller kjøpte utlån	36	6	1	42	20	5	1	26	30	16	4	50
Utlån som har blitt fraregnet	-12	-30	-26	-68	-6	-8	-13	-28	-15	-24	-17	-56
Konstaterte nedskrivninger	0	0	-13	-13	0	0	-6	-6	0	0	-12	-12
Justeringer etter modellberegninger	0	-20	0	-20	0	55	0	55	0	20	0	20
Utgående balanse	155	203	122	480	175	228	182	585	152	234	130	516

Morbank

Balanseført tapsavsetning på utenombalanseposter *	30.06.2021				30.06.2020				31.12.2020			
	Trinn1	Trinn 2	Trinn 3	Total	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Total	Trinn1	Trinn 2	Trinn 3	Total
Inngående balanse	22	10	0	32	16	6	1	22	16	6	1	22
Avsetning til tap												
Overført til (fra) Trinn 1	1	-1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Overført til (fra) Trinn 2	-2	2	0	0	-2	2	0	0	-4	4	0	0
Overført til (fra) Trinn 3	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0
Netto ny måling av tap	-2	-3	3	-2	6	-1	0	5	6	1	-1	7
Nye utstedte eller kjøpte utlån	11	0	0	11	3	0	0	3	5	0	0	5
Utlån som har blitt fraregnet	-2	-2	0	-4	0	-1	0	-1	-1	-1	0	-2
Konstaterte nedskrivninger	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Justeringer etter modellberegninger	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Utgående balanse	28	7	4	38	23	6	1	29	22	10	0	32

Konsern

Balanseført tapsavsetning på utenombalanseposter *	30.06.2021				30.06.2020				31.12.2020			
	Trinn1	Trinn 2	Trinn 3	Total	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Total	Trinn1	Trinn 2	Trinn 3	Total
Inngående balanse	22	10	0	32	16	6	1	22	16	6	1	22
Avsetning til tap												
Overført til (fra) Trinn 1	1	-1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Overført til (fra) Trinn 2	-2	2	0	0	-2	2	0	0	-4	4	0	0
Overført til (fra) Trinn 3	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0
Netto ny måling av tap	-2	-3	3	-2	6	-1	0	5	6	1	-1	7
Nye utstedte eller kjøpte utlån	11	0	0	11	3	0	0	3	5	0	0	5
Utlån som har blitt fraregnet	-2	-2	0	-4	0	-1	0	-1	-1	-1	0	-2
Konstaterte nedskrivninger	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Justeringer etter modellberegninger	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Utgående balanse	27	7	4	38	23	6	1	29	22	10	0	32

* Avsetning til tap på garantier, ubenyttet kreditt og lånetilsagn

Note 7 Netto resultat fra finansielle eiendeler og forpliktelser

Morbank			Konsern		
31.12.2020	30.06.2020	30.06.2021	30.06.2021	30.06.2020	31.12.2020
41	12	20	20	12	41
41	12	20	20	12	41
287	280	420			
-6	0	1			
0	0	0			
282	280	422			
			169	243	394
135	145	-65	-65	145	135
-118	-170	73	73	-170	-118
16	-25	9	9	-25	16
-514	-652	337	337	-652	-514
520	674	-359	-359	674	520
6	22	-22	-22	22	6
-6	16	69	69	16	-6
150	175	-73	-73	175	150
-135	-212	82	82	-212	-135
27	7	6	6	7	27
50	26	28	28	26	50
109	10	99	99	10	109
432	303	541	289	265	545

Note 8 Finansielle derivater

Morbank og konsern

Til virkelig verdi over resultatet	30.06.2021		
	Kontraktssum	Virkelig verdi	
		Eiendeler	Forpliktelser
Valutainstrumenter			
Valutaterminer	2 495	11	27
Valutabytteavtaler	397	5	4
Sum valutainstrumenter	2 893	16	31
Renteinstrumenter			
Rentebytteavtaler (inkl. rente- og valutaswap)	58 605	1 382	585
Andre rentekontrakter	3 810	0	0
Sum renteinstrumenter	62 415	1 382	585
Sum valutainstrumenter	2 893	16	31
Sum renteinstrumenter	62 415	1 382	585
Sum finansielle derivater	65 307	1 398	616

Til virkelig verdi over resultatet	30.06.2020		
	Kontraktssum	Virkelig verdi	
		Eiendeler	Forpliktelser
Valutainstrumenter			
Valutaterminer	1 739	43	31
Valutabytteavtaler	2 619	39	13
Sum valutainstrumenter	4 359	81	44
Renteinstrumenter			
Rentebytteavtaler (inkl. rente- og valutaswap)	51 009	2 992	755
Andre rentekontrakter	3 278	1	0
Sum renteinstrumenter	54 288	2 993	755
Sum valutainstrumenter	4 359	81	44
Sum renteinstrumenter	54 288	2 993	755
Sum finansielle derivater	58 646	3 075	800

Til virkelig verdi over resultatet	31.12.2020		
	Kontraktssum	Virkelig verdi	
		Eiendeler	Forpliktelser
Valutainstrumenter			
Valutaterminer	1 872	26	21
Valutabytteavtaler	2 257	14	84
Sum valutainstrumenter	4 129	40	104
Renteinstrumenter			
Rentebytteavtaler (inkl. rente- og valutaswap)	49 293	2 171	593
Andre rentekontrakter	3 985	1	0
Sum renteinstrumenter	53 279	2 172	593
Sum valutainstrumenter	4 129	40	104
Sum renteinstrumenter	53 279	2 172	593
Sum finansielle derivater	57 408	2 212	697

Note 9 Likviditetsrisiko

Likviditetsrisiko er risikoen for at konsernet ikke er i stand til å innfri sine forpliktelser på forfall, eller ikke evner å finansiere sine eiendeler, herunder ønsket vekst, uten vesentlig økning i kostnadene.

Konsernets rammeverk for styring av likviditetsrisiko gjenspeiler konsernets konservative risikoprofil, og konsernet styrer likviditetsrisikoen ved å til enhver tid ha en tilstrekkelig andel likvide reserver, samtidig som finansieringen er diversifisert og langsiktig. Diversifisering oppnås gjennom spredning av innlån på ulike markeder, løpetider og instrumenter. Konsernet har som mål å kunne overleve i tolv måneder uten tilgang på ny finansiering samtidig som boligpriser faller med 30 prosent. Banken skal i samme periode tilfredsstillende minstekrav til LCR. Det foretas stresstesting på ulike løpetider for bankspesifikk krise, systemkrise samt en kombinasjon av disse, og det er etablert en beredskapsplan for håndtering av ulike likviditetskriser.

Gjennomsnittlig restløpetid på porteføljen av bankens innlån var 3,8 (3,7) år ved utgangen av 2. kvartal 2021. Total LCR var på samme tidspunkt 150,8 (143,3) prosent.

Note 10 Vurdering av virkelig verdi på finansielle instrumenter

Tabellen under viser finansielle instrumenter til virkelig verdi etter verdsettelsesmetode. De ulike nivåene er definert som følger:

- Nivå 1: Notert pris i et aktivt marked for en identisk eiendel eller forpliktelse.
- Nivå 2: Verdsettelse basert på andre observerbare faktorer enn notert pris (brukt i nivå 1) enten direkte (pris) eller indirekte (utledet fra priser) for eiendelen eller forpliktelsen.
- Nivå 3: Verdsettelse basert på faktorer som ikke er hentet fra observerbare markeder (ikke observerbare forutsetninger).

Konsern

30.06.2021	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Sum
Eiendeler				
Finansielle eiendeler vurdert til virkelig verdi				
- Derivater	0	1 398	0	1 398
- Sertifikater, obligasjoner og rentefond	0	24 946	0	24 946
- Fastrentelån til kunder	0	0	6 284	6 284
- Egenkapitalinstrumenter	412	0	275	686
- Boliglån	0	0	68 884	68 884
Sum eiendeler	412	26 344	75 442	102 199
Forpliktelser				
Finansielle forpliktelser vurdert til virkelig verdi				
- Derivater	0	616	0	616
- Verdipapirgjeld	0	2 346	0	2 346
Sum forpliktelser	0	2 962	0	2 962
30.06.2020				
	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Sum
Eiendeler				
Finansielle eiendeler vurdert til virkelig verdi				
- Derivater	0	3 075	0	3 075
- Sertifikater, obligasjoner og rentefond	0	21 171	0	21 171
- Fastrentelån til kunder	0	0	6 421	6 421
- Egenkapitalinstrumenter	341	44	305	690
- Boliglån	0	0	64 225	64 225
Sum eiendeler	341	24 290	70 951	95 582
Forpliktelser				
Finansielle forpliktelser vurdert til virkelig verdi				
- Derivater	0	800	0	800
- Verdipapirgjeld	0	3 250	0	3 250
Sum forpliktelser	0	4 050	0	4 050
31.12.2020				
	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Sum
Eiendeler				
Finansielle eiendeler vurdert til virkelig verdi				
- Derivater	0	2 212	0	2 212
- Sertifikater, obligasjoner og rentefond	0	20 999	0	20 999
- Fastrentelån til kunder	0	0	6 331	6 331
- Egenkapitalinstrumenter	349	0	267	616
- Boliglån	0	0	66 330	66 330
Sum eiendeler	349	23 211	72 928	96 488
Forpliktelser				
Finansielle forpliktelser vurdert til virkelig verdi				
- Derivater	0	697	0	697
- Verdipapirgjeld	0	3 050	0	3 050
Sum forpliktelser	0	3 747	0	3 747

Virkelig verdi av finansielle instrumenter som handles i aktive markeder er basert på markedspris på balansedagen. Et marked er betraktet som aktivt dersom markedskursene er enkelt og regelmessig tilgjengelige og disse prisene representerer faktiske og regelmessige markedstransaksjoner på en armlengdes avstand. Instrumenter inkludert i nivå 1 omfatter kun egenkapitalinstrumenter notert på Oslo Børs eller New York Stock Exchange.

Virkelig verdi av finansielle instrumenter som ikke handles i et aktivt marked beregnes ved å bruke verdsettelsesmetoder. Disse verdsettelsesmetodene maksimerer bruken av observerbare data der de er tilgjengelig og belager seg minst mulig på konsernets egne estimater. Dersom alle vesentlige data som kreves for å fastsette virkelig verdi av et instrument vurderes å være observerbare data, er instrumentet inkludert i nivå 2.

Dersom én eller flere vesentlige data ikke er basert på observerbare markedsdata, er instrumentet inkludert i nivå 3.

Verdsettelsesmetoder som brukes til å verdsette finansielle instrumenter i nivå 2 og 3 inkluderer:

- Virkelig verdi av rentebytteavtaler er beregnet som nåverdien av fremtidig kontantstrøm basert på observerbar rentekurve.
- Virkelig verdi av forwardkontrakter i fremmed valuta er bestemt ved å se på nåverdien av forskjellen mellom avtalt terminkurs og terminkurs på balansedagen.
- Virkelig verdi av sertifikater og obligasjoner (eiendeler og forpliktelser) er beregnet som nåverdien av fremtidig kontantstrøm basert på en avkastningskurve sammensatt av observerbar rentekurve og en indikert kredittspread på utsteder fra Nordic Bond Pricing, Refinitiv prissettingstjeneste, Bloomberg eller anerkjente meglerhus.
- Virkelig verdi av fastrenteutlån til kunder er beregnet som nåverdien av avtalte kontantstrømmer diskontert med en observerbar rentekurve med tillegg for et beregnet markedsplåslag.
- Virkelig verdi av boliglån med flytende rente blir verdsatt basert på pålydende saldo og forventet tap.
- Andre teknikker, slik som multiplikatormodeller, er benyttet for å fastsette virkelig verdi på de resterende finansielle instrumentene.

Følgende tabeller presenterer endringene i instrumentene klassifisert i nivå 3:

31.12.2020-30.06.2021	Fastrentelån til kunder	Egenkapital-instrumenter	Boliglån (FVOCI)	Sum
Inngående balanse	6 331	267	66 330	72 928
Investeringer i perioden	855	1	10 524	11 380
Salg/innløsning i perioden	-829	0	-7 979	-8 808
Gevinst eller tap ført i resultatet	-73	7	7	-59
Gevinst eller tap ført direkte mot oppstilling over andre inntekter og kostnader	0	0	2	2
Utgående balanse	6 284	275	68 884	75 442
Gevinst eller tap for perioden inkludert i resultatet for eiendeler eiet på balansedagen	-73	7	7	-59

31.12.2019-30.06.2020	Fastrentelån til kunder	Egenkapital-instrumenter	Boliglån (FVOCI)	Sum
Inngående balanse	6 765	299	59 865	66 929
Investeringer i perioden	433	0	19 299	19 732
Salg/innløsning i perioden	-951	-1	-14 935	-15 887
Gevinst eller tap ført i resultatet	175	7	-15	166
Gevinst eller tap ført direkte mot oppstilling over andre inntekter og kostnader	0	0	11	11
Utgående balanse	6 421	305	64 225	70 951
Gevinst eller tap for perioden inkludert i resultatet for eiendeler eiet på balansedagen	175	7	-15	166

31.12.2019-31.12.2020	Fastrentelån til kunder	Egenkapital-instrumenter	Boliglån (FVOCI)	Sum
Inngående balanse	6 765	299	59 865	66 929
Investeringer i perioden	881	0	15 934	16 815
Salg/innløsning i perioden	-1 465	-24	-9 463	-10 952
Gevinst eller tap ført i resultatet	150	-8	-17	126
Gevinst eller tap ført direkte mot oppstilling over andre inntekter og kostnader	0	0	11	11
Utgående balanse	6 331	267	66 330	72 928
Gevinst eller tap for perioden inkludert i resultatet for eiendeler eiet på balansedagen	150	-8	-17	126

Spesifikasjon av virkelig verdi, instrumenter klassifisert i nivå 3:

30.06.2021	Fastrentelån til kunder	Egenkapital-instrumenter	Boliglån (FVOCI)	Sum
Nominell verdi inklusiv påløpte renter (rentepapirer) / kostpris (aksjer)	6 224	201	68 926	75 351
Virkelig verdi justering	60	73	-42	91
Balanseført verdi	6 284	275	68 884	75 442

30.06.2020	Fastrentelån til kunder	Egenkapital-instrumenter	Boliglån (FVOCI)	Sum
Nominell verdi inklusiv påløpte renter (rentepapirer) / kostpris (aksjer)	6 263	208	64 275	70 747
Virkelig verdi justering	158	97	-50	204
Balanseført verdi	6 421	305	64 225	70 951

31.12.2020	Fastrentelån til kunder	Egenkapital-instrumenter	Boliglån (FVOCI)	Sum
Nominell verdi inklusiv påløpte renter (rentepapirer) / kostpris (aksjer)	6 198	200	66 381	72 779
Virkelig verdi justering	133	67	-52	148
Balanseført verdi	6 331	267	66 330	72 928

Sensitivitet, instrumenter klassifisert i nivå 3:

Verdsettelsen av fastrentelån til kunder er basert på avtalt rente med kunden. Utlånene diskonteres med gjeldende rentekurve pluss et estimert markedspåslag. En økning av diskonteringsrenten med ti basispunkter ville ha medført en negativ endring i virkelig verdi på 17 mill. kroner.

Egenkapitalinstrumenter i nivå 3 består for det vesentligste av eierposter i Oslo Kongressenter Folkets Hus AS (57 mill. kroner), Eksportfinans ASA (72 mill. kroner), SpareBank 1 Markets AS (40 mill. kroner) og VN Norge AS (29 mill. kroner). Verdsettelsen av de to førstnevnte er basert på bokført verdi av selskapenes egenkapital justert for mer- og mindreverdier. Basert på takst fra 2010 og senere eksterne verdsettelsener er det vurdert å være vesentlige merverdier i eiendomsmassen til Oslo Kongressenter Folkets Hus AS (P/B 3,7). Basert på eksterne verdsettelse i forbindelse med en fisjon i 2012 og etterfølgende egenkapitaltransaksjoner er det vurdert å være noen mindreverdier i Eksportfinans (P/B 0,85). Verdien på aksjeposten i SpareBank 1 Markets er basert på emisjonsprising. Verdien på aksjeposten i VN Norge (tidligere Visa Norge FLI, omdannet til aksjeselskap medio 2018) er basert på verdsettelse av underliggende eiendeler, hvor preferanseaksjer i Visa Inc. er mest vesentlig. Preferanseaksjene i Visa Inc. vil konverteres til omsettelige aksjer senest i 2028. Verdien bestemmes av balansedagens aksjekurs på omsettelige Visa Inc aksjer på NYSE og valutakurs USDNOK samt avtalt konverteringsfaktor for preferanseaksjene. Bruttoverdier er redusert med en likvidtetsrabatt og latent skatt. Preferanseaksjene prises av en eksterne part.

Boliglån med flytende rente klassifisert til virkelig verdi med verdiendringer over utvidet resultat (FVOCI) blir verdsatt basert på pålydende saldo og forventet tap. Utlån uten vesentlig kredittrisikoforverring etter første gangs balanseføring har estimert virkelig verdi lik pålydende saldo. For utlån med en vesentlig økning i kredittrisiko etter innvilgelse eller objektive bevis for tap, beregnes forventet tap over instrumentenes levetid på linje med tapsnedskrivning av utlån til amortisert kost. Estimert virkelig verdi settes lik saldo fratrukket beregnet forventet livstidstap. Med gjeldende forutsetninger knyttet til beregning av forventet tap utgjør virkelig verdi-justeringen -42 mill. kroner. Endring vil hovedsakelig knytte seg til estimerer på sannsynlighet for tap (PD) og tilhørende konsekvens (LGD), både på porteføljenivå og for enkeltengasjementer.

Note 11 Derivater og motregning

I henhold til IFRS 7 skal det opplyses om hvilke finansielle instrumenter banken anser å oppfylle kravene til nettoføring og hvilke finansielle instrumenter man har inngått motregningsavtaler på.

I den finansielle oppstillingen har banken ingen finansielle instrumenter som bokføres netto.

SpareBank 1 Østlandet har tre sett avtaler som regulerer motpartsrisiko og netting av derivater. Mot kunder i person- og bedriftsmarkedet anvendes rammeavtaler med krav om sikkerhetsstillelse. For kunder som driver med tradingvirksomhet aksepteres kun kontantdepot som sikkerhet. Avtalene er unilaterale, det vil si at det kun er kundene som stiller sikkerhet. Mot finansielle institusjoner inngår konsernet standardiserte og hovedsakelig bilaterale ISDA-avtaler. Under ISDA har konsernet inngått tilleggsavtale om kontant sikkerhetsstillelse (CSA) mot 18 institusjonelle motparter. Bankene har også inngått avtaler om avregning (clearing) av derivater hvor motpartsrisikoen flyttes til en sentral motpart (clearing house) som beregner behovet for sikkerhetsstillelser. Gjensalgavtaler reguleres av GMRA-avtaler mot motparten. Bankene har fem GMRA-avtaler.

I tabellen er sikkerhetsstillelser begrenset til verdien av relaterte instrumenter i balansen. Oversikkerhetsstillelse er dermed ikke inkludert.

Eiendelene og forpliktelsene nedenfor kan motregnes.

Morbank og konsern	Beløp som ikke er nettoppresentert i balansen						Netto
	Brutto finansielle eiendeler/ (forpliktelser)	Nettoført	Netto finansielle eiendeler/ (forpliktelser) i balansen	Finansielle instrumenter	Avgitt/(mottatt) kontantsikkerhet	Netto	
30.06.2021							
Derivater som eiendeler	1 398	0	1 398	-400	-887	111	
Derivater som forpliktelser	-616	0	-616	400	175	-41	
30.06.2020							
Derivater som eiendeler	3 075	0	3 075	-667	-2 024	383	
Derivater som forpliktelser	-800	0	-800	667	109	-23	
31.12.2020							
Derivater som eiendeler	2 212	0	2 212	-612	-1 450	150	
Derivater som forpliktelser	-697	0	-697	612	61	-25	

Note 12 Kredittinstitusjoner – fordringer og gjeld

Morbank			Konsern			
31.12.2020	30.06.2020	30.06.2021	Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	30.06.2021	30.06.2020	31.12.2020
169	457	605	Utlån og fordringer uten avtalt løpetid eller oppsigelsestid	605	459	168
8 718	8 989	9 813	Utlån og fordringer med avtalt løpetid eller oppsigelsestid	2 516	1 602	1 407
8 887	9 446	10 418	Sum	3 121	2 061	1 575
132	190	266	Herav avgitte kontantsikkerheter	266	190	132

Morbank			Konsern			
31.12.2020	30.06.2020	30.06.2021	Gjeld til kredittinstitusjoner	30.06.2021	30.06.2020	31.12.2020
1 704	2 308	1 139	Lån og innskudd uten avtalt løpetid eller oppsigelsestid	1 152	2 320	1 667
3 425	3 427	2 918	Lån og innskudd med avtalt løpetid eller oppsigelsestid	2 916	3 425	3 423
5 129	5 735	4 057	Sum	4 069	5 746	5 090
1 557	2 033	892	Herav mottatte kontantsikkerheter	892	2 033	1 557

Note 13 Leieavtaler

Konsernet SpareBank 1 Østlandet har i hovedsak kun husleieavtaler som er identifisert til å falle inn under standarden IFRS 16 Leieavtaler.

Morbank			Konsern			
31.12.2020	30.06.2020	30.06.2021	Bruksrett	30.06.2021	30.06.2020	31.12.2020
214	214	192	Bruksrett bygninger 01.01	156	169	169
4	3	2	Indeksregulering av bruksretten	5	2	4
5	5	5	Tilgang bruksrett	5	5	9
9	0	0	Justering opsjoner	0	0	10
39	20	19	Avskrivninger	17	17	37
192	203	180	Utgående balanse bruksrett	149	159	156

31.12.2020	30.06.2020	30.06.2021	Leieforpliktelsen	30.06.2021	30.06.2020	31.12.2020
216	216	198	Leieforpliktelse bygninger 01.01	161	170	170
4	3	2	Indeksregulering av leieforpliktelsen	5	2	4
5	5	5	Nye avtaler i perioden	5	5	9
9	0	0	Justering opsjoner	0	0	10
41	20	19	Avdrag på balanseførte leieavtaler	17	17	36
5	3	2	Renter på forpliktelsen	2	2	4
198	207	188	Utgående balanse leieforpliktelse*	156	162	161

*I morbank forfaller 38 millioner kroner av leieforpliktelsen innen 12 måneder og tilsvarende tall i konsernet er 33 millioner kroner.

31.12.2020	30.06.2020	30.06.2021	Resultateffekter	30.06.2021	30.06.2020	31.12.2020
5	3	2	Rentekostnad	2	2	4
39	20	19	Avskrivninger	17	17	37
44	22	21	Sum kostnader leieavtaler	19	19	41

Konsernet har ikke benyttet seg av hastendringene som ble gjort i IFRS 16 som følge av COVID-19.

Note 14 Andre eiendeler

Morbank				Konsern		
31.12.2020	30.06.2020	30.06.2021		30.06.2021	30.06.2020	31.12.2020
273	273	273	Kapitalinnskudd pensjonskasse	273	273	273
35	26	45	Opptjente ikke mottatte inntekter	47	28	36
91	43	34	Forskuddsbetalte ikke påløpte kostnader	137	137	158
24	1 012	2	Uoppgjorte handler	2	1 012	24
82	217	133	Øvrige eiendeler	352	410	255
505	1 571	487	Andre eiendeler	810	1 860	746

Note 15 Innskudd fra og gjeld til kunder

Morbank				Konsern		
31.12.2020	30.06.2020	30.06.2021		30.06.2021	30.06.2020	31.12.2020
48 689	48 858	51 588	Lønnstakere o.l	51 588	48 858	48 689
6 798	6 756	8 655	Offentlig forvaltning	8 655	6 756	6 798
1 140	1 241	1 395	Primærnæringer	1 395	1 241	1 140
454	461	506	Trebearbeidende industri	506	461	454
1 153	928	1 046	Annen industri	1 046	928	1 153
2 186	2 135	1 982	Bygg og anlegg	1 982	2 135	2 186
105	314	105	Kraft- og vannforsyning	105	314	105
2 199	1 947	2 685	Varehandel	2 685	1 947	2 199
369	341	416	Hotell- og restaurantdrift	416	341	369
3 958	4 668	4 820	Eiendomsdrift	4 820	4 668	3 958
17 244	16 665	17 693	Forretningsmessig tjenesteyting	17 644	16 621	17 214
1 348	1 211	1 709	Transport og kommunikasjon	1 709	1 211	1 348
85 643	85 525	92 600	Innskudd fra kunder	92 551	85 481	85 613

Note 16 Verdipapirgjeld og ansvarlig lånekapital

Morbank og konsern

Endring i verdipapirgjeld	30.06.2021		30.06.2020		31.12.2020
	Emittert	Forfalt / innløst	Emittert	Øvrige endringer	
Sertifikatgjeld, nominell verdi	0	0	0	0	0
Obligasjongjeld, nominell verdi	32 135	5 139	-3 781	578	30 200
Etterstilt senior obligasjongjeld, nominell verdi	4 000	1 500	0	0	2 500
Tidsbegrenset ansvarlig lån, nominell verdi	1 300	0	0	0	1 300
Opptjente renter	163	0	0	-22	184
Verdijusteringer *	1 063	0	0	-1 007	2 070
Sum gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer og ansvarlig lånekapital, bokført verdi	38 661	6 639	-3 781	-451	36 254

*) Herav agio på MNOK - 616 i perioden og MNOK 727 akkumulert.

Endring i verdipapirgjeld	30.06.2020		31.12.2019		31.12.2019
	Emittert	Forfalt/ innløst	Emittert	Øvrige endringer	
Sertifikatgjeld, nominell verdi	0	0	0	0	0
Obligasjongjeld, nominell verdi	32 160	2 551	-2 442	-913	32 964
Etterstilt senior obligasjongjeld, nominell verdi	1 000	1 000	0	0	0
Tidsbegrenset ansvarlig lån, nominell verdi	1 300	0	0	0	1 300
Opptjente renter	180	0	0	-55	235
Verdijusteringer	3 035	0	0	2 498	537
Sum gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer og ansvarlig lånekapital, bokført verdi	37 675	3 551	-2 442	1 530	35 036

Endring i verdipapirgjeld	31.12.2020		31.12.2019		31.12.2019
	Emittert	Forfalt/ innløst	Emittert	Øvrige endringer	
Sertifikatgjeld, nominell verdi	0	0	0	0	0
Obligasjongjeld, nominell verdi	30 200	3 081	-4 992	-853	32 964
Etterstilt senior obligasjongjeld, nominell verdi	2 500	2 500	0	0	0
Tidsbegrenset ansvarlig lån, nominell verdi	1 300	0	0	0	1 300
Opptjente renter	184	0	0	-51	235
Verdijusteringer	2 070	0	0	1 533	537
Sum gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer og ansvarlig lånekapital, bokført verdi	36 254	5 581	-4 992	629	35 036

Note 17 Annen gjeld og balanseført forpliktelse

Morbank			Konsern		
31.12.2020	30.06.2020	30.06.2021	30.06.2021	30.06.2020	31.12.2020
73	15	19	47	38	107
33	29	38	38	32	33
83	83	81	81	83	83
69	217	141	149	259	74
0	0	0	0	0	0
198	207	189	155	162	161
174	333	319	443	397	281
631	884	788	913	971	739

Note 18 Egenkapitalbevis og eierstruktur

Morbank

	30.06.2021	30.06.2020	31.12.2020
Egenkapitalbevis	5 791	5 791	5 791
Utjevningsfond ²⁾	3 950	3 337	3 269
Avsatt utbytte og annen eierandelskapital ³⁾	352	0	555
Overkursfond	848	848	848
A. Sum eierandelskapital	10 942	9 976	10 463
Grunnfond ²⁾	4 344	4 081	4 053
Avsatt kundeutbytte og gaver ³⁾	231	0	237
Gavefond ¹⁾	24	32	29
Annen innskutt egenkapital	166	166	166
B. Sum grunnfondskapital	4 765	4 280	4 485
Fond for urealiserte gevinster	408	351	320
Sum annen egenkapital	408	351	320
Hybridkapital	650	650	650
Sum egenkapital	16 765	15 257	15 918
Sum egenkapital til utdeling:			
Eierandelsbrøk A/(A+B) etter disponering	69,7 %	70,1 %	70,0 %
EK-bevis utstedt	115 829 789	115 829 789	115 829 789
Gjennomsnittlig EK-bevis	115 829 789	115 829 789	115 829 789

1) Gavefondet er omklassifisert fra annen egenkapital til grunnfondskapital.

2) Renter på hybridkapital er omklassifisert fra annen egenkapital og fordelt på grunnfond og utjevningsfond etter eierbrøken.

3) Representantskapet vedtok 25. mars 2021 et utbytte på 555 mill. kroner (tilsvarende 4,79 per egenkapitalbevis), et kundeutbytte på 231 mill. kroner og avsetning til gavemidler på 6 mill. kroner av bankens overskudd for 2020. Dette gir en utdelingsgrad på 50 prosent av majoritetens andel av konsernresultatet i tråd med bankens langsiktig orienterte utbyttepolitikk. Utbetalingen ble foreslått gjennomført i to omganger. Det ble 7. april 2021 utbetalt et utbytte på 203 mill. kroner (tilsvarende 1,75 per egenkapitalbevis) og gavemidler på 6 mill. kroner. Styret har fått fullmakt av representantskapet til å vurdere og utbetale hele eller deler av resterende utbytte med inntil 352 mill. kroner (tilsvarende 3,04 per egenkapitalbevis) og kundeutbytte med inntil 231 mill. kroner etter 30. september 2021 dersom kapitalstusjonen tillater det.

	Q2 2021		Q1 2021		Endring	Type konto
	Antall egenkapitalbevis	Andel i prosent	Antall egenkapitalbevis			
20 største eiere av egenkapitalbevis						
Sparebankstiftelsen Hedmark	60 404 892	52,1%	60 404 892			Ordinær
Landsorganisasjonen i Norge	11 121 637	9,6%	11 121 637			Ordinær
Pareto Invest AS	3 028 189	2,6%	3 006 134	22 055	↑	Ordinær
Fellesforbundet	2 101 322	1,8%	2 101 322			Ordinær
Geveran Trading Co LTD	1 952 005	1,7%	1 952 005			Ordinær
Eika Egenkapitalbevis	1 842 752	1,6%	1 832 752	10 000	↑	Ordinær
Danske Invest Norske Institusjoner II	1 689 120	1,5%	1 695 467	(6 347)	↓	Ordinær
Odin Norge	1 621 218	1,4%	1 621 218			Ordinær
Norsk Nærings- og Nytelsesmiddelarbeiderforbund	1 313 555	1,1%	1 313 555			Ordinær
Landkreditt Utbytte	1 100 000	0,9%	1 000 000	100 000	↑	Ordinær
Brown Brothers Harriman & Co.	900 000	0,8%	900 000			Nominee
The Bank of New York Mellon SA/NV	871 545	0,8%	871 545			Nominee
Tredje AP-fonden	804 750	0,7%	804 750			Ordinær
State Street Bank and Trust Comp	771 076	0,7%	789 147	(18 071)	↓	Nominee
Danske Invest Norske Aksjer Institusjon	734 607	0,6%	734 607			Ordinær
Spesialfondet Borea Utbytte	635 595	0,5%	278 766	356 829	↑	Ordinær
Fagforbundet	622 246	0,5%	622 246			Ordinær
Brown Brothers Harriman & Co.	568 688	0,5%	568 688			Nominee
JPMorgan Chase Bank, London	544 401	0,5%	544 401			Nominee
Pareto AS	522 681	0,5%	522 681			Ordinær
Sum 20 største eiere av egenkapitalbevis	93 150 279	80,4%	92 685 813	464 466	↑	
<i>Øvrige eiere</i>	<i>22 679 510</i>	<i>19,6 %</i>	<i>23 143 976</i>	<i>(464 466)</i>	↓	
Totalt antall EK-bevis	115 829 789	100,0%	115 829 789			

Note 19 Netto renteinntekter

Morbank

	30.06.2021				30.06.2020				31.12.2020			
	Vurdert til virkelig verdi over resultatet	Vurdert til virkelig verdi over utvidet resultat	Vurdert til amortisert kost	Totalt	Vurdert til virkelig verdi over resultatet	Vurdert til virkelig verdi over utvidet resultat	Vurdert til amortisert kost	Totalt	Vurdert til virkelig verdi over resultatet	Vurdert til virkelig verdi over utvidet resultat	Vurdert til amortisert kost	Totalt
Renteinntekter												
Renter av utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	0	0	51	51	0	0	92	92	0	0	151	151
Renter av utlån til og fordringer på kunder	0	630	556	1 186	0	821	696	1 517	0	1471	1253	2 724
Sum renteinntekter effektiv rentes metode	0	630	607	1 237	0	821	788	1 609	0	1471	1404	2 875
Renter av utlån til og fordringer på kunder	87	0	0	87	95	0	0	95	187	0	0	187
Renter av sertifikater og obligasjoner	85	0	0	85	144	0	0	144	221	0	0	221
Andre renteinntekter	-57	0	0	-57	-107	0	0	-107	-141	0	0	-141
Sum andre renteinntekter	114	0	0	114	133	0	0	133	268	0	0	268
Sum renteinntekter	114	630	607	1 351	133	821	788	1 741	268	1 471	1 404	3 143
Rentekostnader												
Renter på gjeld til kredittinstitusjoner	0	0	15	15	0	0	36	36	0	0	53	53
Renter på innskudd fra og gjeld til kunder	0	0	152	152	0	0	429	429	0	0	618	618
Renter på utstedte verdipapirer	32	0	178	211	41	0	239	281	76	0	425	501
Renter på ansvarlig lånekapital	0	0	12	12	0	0	19	19	0	0	30	30
Avgifter til bankenes sikringsfond	0	0	26	26	0	0	26	26	0	0	49	49
Andre rentekostnader	0	0	2	2	0	0	3	3	0	0	5	5
Sum rentekostnader	32	0	386	418	41	0	752	793	76	0	1180	1 256
Sum netto renteinntekter	82	630	221	933	91	821	36	949	192	1471	225	1 887

Konsern

	30.06.2021				30.06.2020				31.12.2020			
	Vurdert til virkelig verdi over resultatet	Vurdert til virkelig verdi over utvidet resultat	Vurdert til amortisert kost	Totalt	Vurdert til virkelig verdi over resultatet	Vurdert til virkelig verdi over utvidet resultat	Vurdert til amortisert kost	Totalt	Vurdert til virkelig verdi over resultatet	Vurdert til virkelig verdi over utvidet resultat	Vurdert til amortisert kost	Totalt
Renteinntekter												
Renter av utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	0	0	13	13	0	0	25	25	0	0	38	38
Renter av utlån til og fordringer på kunder	0	627	741	1 368	0	820	910	1 729	0	1465	1664	3 129
Sum renteinntekter effektiv rentes metode	0	627	754	1 381	0	820	935	1 755	0	1465	1702	3 167
Renter av utlån til og fordringer på kunder	87	0	0	87	95	0	0	95	187	0	0	187
Renter av sertifikater og obligasjoner	85	0	0	85	144	0	0	144	221	0	0	221
Andre renteinntekter	-57	0	0	-57	-107	0	0	-107	-141	0	0	-141
Sum andre renteinntekter	114	0	0	114	133	0	0	133	268	0	0	268
Sum renteinntekter	114	627	754	1 495	133	820	935	1 888	268	1 465	1 702	3 436
Rentekostnader												
Renter på gjeld til kredittinstitusjoner	0	0	15	15	0	0	36	36	0	0	53	53
Renter på innskudd fra og gjeld til kunder	0	0	153	153	0	0	431	431	0	0	621	621
Renter på utstedte verdipapirer	32	0	178	211	41	0	239	281	76	0	425	501
Renter på ansvarlig lånekapital	0	0	12	12	0	0	19	19	0	0	30	30
Avgifter til bankenes sikringsfond	0	0	26	26	0	0	26	26	0	0	49	49
Andre rentekostnader	0	0	2	2	0	0	2	2	0	0	4	4
Sum rentekostnader	32	0	386	418	41	0	754	795	76	0	1182	1 258
Sum netto renteinntekter	82	627	368	1 077	91	820	182	1 093	192	1465	521	2 177

Note 20 Hendelser etter balansedagen

Det har ikke inntrådt hendelser etter balansedagen som er av vesentlig betydning for det avlagte delårsregnskapet.

Resultater fra kvartalsregnskapene

Konsern	2.kv	1.kv	4.kv	3.kv	2.kv	1.kv	4.kv	3.kv	2.kv
<i>(Isolerte tall i mill. kroner)</i>	2021	2021	2020	2020	2020	2020	2019	2019	2019
Renteinntekter	749	746	768	780	839	1 048	1 023	981	910
Rentekostnader	207	211	219	244	341	454	438	427	390
Netto renteinntekter	542	535	549	536	498	594	584	554	520
Provisjonsinntekter	387	351	389	380	277	314	332	336	323
Provisjonskostnader	34	35	40	36	32	35	37	40	36
Andre driftsinntekter	62	62	57	49	56	64	37	54	78
Netto provisjons- og andre inntekter	416	379	406	392	300	343	333	350	364
Utbytte fra aksjer og andre egenkapitalinstrumenter	9	11	29	1	0	12	0	0	6
Resultatandeler fra tilknyttede foretak og felleskontrollert virksomhet	111	59	63	88	128	115	-1	44	131
Netto resultat fra andre finansielle eiendeler og forpliktelser	62	38	55	45	185	-175	12	59	61
Netto resultat fra finansielle eiendeler og forpliktelser	181	108	146	133	314	-48	11	103	198
Sum inntekter	1 139	1 021	1 102	1 061	1 112	889	928	1 007	1 082
Personalkostnader	283	284	285	269	255	274	274	267	267
Avskrivninger	30	31	33	33	32	34	32	30	33
Andre driftskostnader	178	170	186	163	160	178	183	161	189
Sum driftskostnader	492	485	504	465	447	487	490	457	489
Driftsresultat før tap på utlån og garantier	647	536	598	596	665	402	439	550	593
Tap på utlån og garantier	11	-18	1	47	130	151	33	24	8
Driftsresultat før skatt	637	554	597	549	535	251	406	526	585
Skattekostnad	121	114	131	111	97	-16	114	116	114
Resultat etter skatt	516	439	466	438	438	266	291	409	471
	2.kv	1.kv	4.kv	3.kv	2.kv	1.kv	4.kv	3.kv	2.kv
	2021	2021	2020	2020	2020	2020	2019	2019	2019
Lønnsomhet									
Egenkapitalavkastning ¹⁾	12,1%	10,6%	11,3%	10,9%	11,3%	6,9%	7,3%	10,7%	12,8%
Netto renteinntekter (rentenetto) ²⁾	1,44%	1,46%	1,48%	1,44%	1,38%	1,72%	1,71%	1,64%	1,62%
Kostnadsprosent ³⁾	43,2%	47,5%	45,7%	43,8%	40,2%	54,7%	52,7%	45,4%	45,2%
Balansetall									
Brutto utlån til kunder	118 132	114 037	113 368	113 624	112 381	108 811	107 035	104 037	101 668
Brutto utlån til kunder inkl utlån overført til kredittforetak ¹⁾	167 290	162 567	161 259	160 993	157 956	153 846	150 688	147 310	144 337
Utlånsvekst siste 12 mnd ¹⁾	5,1%	4,8%	5,9%	9,2%	10,5%	10,2%	8,2%	5,9%	5,9%
Utlånsvekst siste 12 mnd inkl utlån overført til kredittforetak ¹⁾	5,9%	5,7%	7,0%	9,3%	9,4%	9,0%	7,5%	6,6%	6,5%
Utlånsvekst siste kvartal ¹⁾	3,6%	0,6%	-0,2%	1,1%	3,3%	1,7%	2,9%	2,3%	3,0%
Utlånsvekst siste kvartal inkl utlån overført til kredittforetak ¹⁾	2,9%	0,8%	0,2%	1,9%	2,7%	2,1%	2,3%	2,1%	2,3%
Innskudd fra kunder	92 551	87 476	85 613	85 496	85 481	79 901	78 494	76 866	77 352
Innskuddsdekning ¹⁾	78,3%	76,7%	75,5%	75,2%	76,1%	73,4%	73,3%	73,9%	76,1%
Innskuddsdekning inklusive lån overført til kredittforetak ¹⁾	55,3%	53,8%	53,1%	53,1%	54,1%	51,9%	52,1%	52,2%	53,6%
Innskuddsvekst siste 12 mnd	8,3%	9,5%	9,1%	11,2%	10,5%	10,4%	9,8%	9,4%	9,5%
Innskuddsvekst siste kvartal	5,8%	2,2%	0,1%	0,0%	7,0%	1,8%	2,1%	-0,6%	6,9%
Kvartalsvis gjennomsnittlig forvaltningskapital	150 658	148 096	147 486	148 048	145 392	139 184	135 676	133 711	128 573
Forvaltningskapital	155 243	150 118	146 074	148 898	147 197	143 586	134 783	136 568	130 854
Forretningskapital ¹⁾	204 401	198 648	193 964	196 267	192 772	188 621	178 436	179 841	173 522
Tap og mislighold									
Tap på utlån i perioden i prosent av brutto utlån ¹⁾	0,0%	-0,1%	0,0%	0,2%	0,5%	0,6%	0,1%	0,1%	0,0%
Soliditet									
Ren kjernekapitaldekning	17,8%	17,8%	17,8%	17,3%	17,1%	17,0%	17,2%	16,7%	16,7%
Kjernekapitaldekning	18,8%	18,8%	18,8%	18,3%	18,2%	17,7%	17,9%	17,7%	17,3%
Kapitaldekning	20,7%	20,7%	20,8%	20,2%	20,1%	19,6%	19,8%	19,7%	19,1%
Netto ansvarlig kapital	17 242	16 793	16 704	16 502	16 418	15 883	15 444	15 685	14 982

1) Alternative resultatmål er definert i eget kapittel.

2) Rentenetto i kvartalet i prosent av gjennomsnittlig forvaltningskapital i perioden.

3) Sum driftskostnader i prosent av sum inntekter (isolert for kvartalet).

Erklæring fra styret og administrerende direktør

Vi bekrefter at halvårsregnskapet for perioden 1. januar til 30. juni 2021, etter vår beste overbevisning, er utarbeidet i samsvar med IAS 34 Delårsrapportering og at opplysningene i halvårsberetningen gir et rettviseende bilde av morbanken og konsernets eiendeler, gjeld, finansielle stillinger og resultat som helhet og gir en rettviseende oversikt over opplysningene nevnt i verdipapirhandellovens § 5-6.

Styret i SpareBank 1 Østlandet

Hamar, 10. august 2021

Siri J. Strømmevold
Leder

Nina Cecilie Strøm Swensson

Tore Anstein Dobloug

Espen Bjørklund Larsen

Guro Nina Vestvik

Marit Jørgenrud

Jørn Eggum

Alexander Lund

Richard Heiberg
Adm. Direktør

Alternative resultatmål

SpareBank 1 Østlandet sine alternative resultatmål (APM) er utarbeidet i henhold til ESMA sine retningslinjer for APM-er og er nøkkeltall som har til hensikt å gi nyttig tilleggsinformasjon til regnskapet. Disse nøkkeltallene er enten justerte nøkkeltall eller nøkkeltall som ikke er definert under IFRS eller annen lovgivning og er ikke nødvendigvis direkte sammenlignbare med tilsvarende nøkkeltall hos andre selskaper. APM-ene har ikke til hensikt å være et substitutt for regnskapstall som utarbeides etter IFRS og skal heller ikke tillegges mer vekt enn disse regnskapstallene, men har blitt inkludert i den finansielle rapporteringen for å gi en fyldigere beskrivelse av bankens prestasjoner. Videre representerer APM-ene viktige måltall for hvordan ledelsen styrer virksomheten.

Ikke-finansielle nøkkeltall og finansielle nøkkeltall som er regulert av IFRS eller annen lovgivning er ikke definert som APM-er. SpareBank 1 Østlandets APM-er benyttes både i oversikten over hovedtall og i styrets beretning, samt i regnskapspresentasjoner og prospekter. Alle APM-er vises med tilsvarende sammenligningstall for tidligere perioder.

Utlåns- og innskuddsmarginer for morbanken beregnes i forhold til daglig gjennomsnitt av utlån til- og innskudd fra kunder. For alle andre hovedtall og APM-er som beregnes ved hjelp av gjennomsnittlige balansestørrelser, så beregnes gjennomsnittlig balansestørrelse som gjennomsnittet av inngående balanse for den aktuelle perioden og utgående balanse for hvert av kvartalene i perioden.

Alternative resultatmål	Definisjon og begrunnelse
Resultat etter skatt inklusiv renter hybridkapital	Resultat etter skatt - Renteutgifter på hybridkapital
	Nøkkeltallet viser Resultat etter skatt korrigert for renter på hybridkapital. Hybridkapital er ihht. IFRS er klassifisert som egenkapital og renteutgifter på hybridkapitalen føres derfor som en egenkapitaltransaksjon. Hybridkapitalen har mange likhetstrekk med gjeldsposter og skiller seg fra annen egenkapital ved at den er rentebærende og har ikke rett på utbyttebetalinger. Nøkkeltallet viser hva resultat etter skatt ville vært dersom renteutgiftene knyttet til hybridkapitalen hadde vært resultatført.
Egenkapitalavkastning etter skatt	$\frac{(\text{Resultat etter skatt} - \text{Renteutgifter på hybridkapital}) \times \left(\frac{\text{Act}}{\text{Act}}\right)}{\text{Gjennomsnittlig egenkapital} - \text{Gjennomsnittlig hybridkapital}}$
	Egenkapitalavkastning etter skatt er et av SpareBank 1 Østlandet sine viktigste finansielle måltall og gir relevant informasjon om foretakets lønnsomhet ved at den måler driftens lønnsomhet i forhold til investert kapital i virksomheten. Resultatet korrigeres for renter på hybridkapital, som ihht IFRS er klassifisert som egenkapital, men som i denne sammenheng er mer naturlig å behandle som gjeld da hybridkapitalen er rentebærende og ikke har rett på utbyttebetalinger.
Underliggende bankdrift	Res. før tap – Nto. res. fra finansielle eiendeler og forpliktelser – Ekstraordinære poster
	Resultat av underliggende bankdrift gir relevant informasjon om lønnsomheten av bankens kjernevirksomhet.
Kostnadsprosent	$\frac{\text{Sum driftskostnader}}{\text{Sum inntekter}}$
	Dette nøkkeltallet gir informasjon om sammenhengen mellom inntekter og kostnader, og er et nyttig måltall for å vurdere kostnadseffektiviteten til foretaket. Beregnes som sum driftskostnader dividert med sum inntekter.
Utlånsmargin	Vektet gjennomsnittlig kunderente på utlån til kunder og utlån overført til kredittforetak - Gjennomsnittlig NIBOR 3 MND
	Utlånsmargin beregnes for person- og bedriftsmarkedsdivisjonene og gir informasjon om lønnsomheten av divisjonenes utlånsvirksomhet. Utlån overført til kredittforetak inkluderes i utvalget da dette inngår i den totale utlånsvirksomheten.

Alternative resultatmål	Definisjon og begrunnelse
Innskuddsmargin	Gj. snittlig NIBOR 3 MND – Vektet gj. snittlig kunderente på innskudd fra kunder
	Innskuddsmargin beregnes for person- og bedriftsmarkedsdivisjonene og gir informasjon om lønnsomheten av divisjonenes innskuddsvirksomhet.
Netto rentemargin	Utlånsmargin + Innskuddsmargin
	Netto rentemargin beregnes for person- og bedriftsmarkedsdivisjonene og gir informasjon om lønnsomheten av divisjonenes samlede utlåns- og innskuddsvirksomhet. Utlån overført til kredittforetak inkluderes i utvalget da dette inngår i den totale utlånsvirksomheten.
Netto renteinntekter inklusiv provisjoner fra kredittforetak	Netto renteinntekter + Provisjonsinntekter fra kredittforetak
	Utlån overført til kredittforetak er en del av den totale utlånsvirksomheten, men inntekter og kostnader forbundet med disse utlånene inntektsføres som provisjonsinntekter. Nøkkeltallet presenteres da det gir et godt bilde på netto inntekter fra den samlede utlåns- og innskuddsvirksomheten.
Forvaltningskapital	Sum eiendeler
	Forvaltningskapital er et innarbeidet bransjespesifikt navn på sum eiendeler
Forretningskapital	Sum eiendeler + Lån overført til kredittforetak
	Forretningskapital er et innarbeidet bransjespesifikt navn på sum eiendeler med tillegg av lån overført til kredittforetak som inngår i utlånsvirksomheten.
Brutto utlån inklusiv utlån overført til kredittforetak	Utlån til og fordringer på kunder + Lån overført til kredittforetak
	Utlån overført til kredittforetak er fraregnet balansen, men inngår i den totale utlånsvirksomheten.
Innskuddsdekning	$\frac{\text{Innskudd fra og gjeld til kunder}}{\text{Brutto utlån til kunder}}$
	Innskuddsdekning gir relevant informasjon om SpareBank 1 Østlandets finansieringsmiks. Innskudd fra kunder representerer en viktig del av finansieringen av bankens utlånsvirksomhet og nøkkeltallet gir viktig informasjon om bankens avhengighet av markedsfinansiering.
Innskuddsdekning inklusiv utlån overført til kredittforetak	$\frac{\text{Innskudd fra og gjeld til kunder}}{\text{Brutto utlån til kunder} + \text{Lån overf. til kred. foretak}}$
	Innskuddsdekning gir informasjon om finansieringsmiks av den totale utlånsvirksomheten. Innskudd fra kunder representerer en viktig del av finansieringen av bankens utlånsvirksomhet og nøkkeltallet gir viktig informasjon om den totale utlånsvirksomhetens avhengighet av markedsfinansiering.
Utlånsvekst siste 12 måneder	$\frac{\text{Brutto utlån til kunder}}{\text{Brutto utlån til kunder for 12 måneder siden}} - 1$
	Nøkkeltallet gir informasjon om aktiviteten og veksten i bankens utlånsvirksomhet.
Utlånsvekst siste 12 måneder inklusiv utlån overført til kredittforetak	$\frac{\text{Bto. utlån til kunder} + \text{Lån overf. til kred. foretak}}{\text{Bto. utlån til kunder for 12 mnd. siden} + \text{Lån overf. til kred. foret. for 12 mnd. siden}} - 1$
	Nøkkeltallet gir informasjon om aktiviteten og veksten i bankens totale utlånsvirksomhet. Banken benytter kredittforetakene som finansieringskilde, og nøkkeltallet inkluderer lån overført til kredittforetakene for å synliggjøre aktiviteten og veksten i den totale utlånsvirksomheten inklusiv disse lånene.

Alternative resultatmål	Definisjon og begrunnelse
Innskuddsvekst siste 12 måneder	$\frac{\text{Innskudd fra og gjeld til kunder}}{\text{Innskudd fra og gjeld til kunder for 12 måneder siden}} - 1$
	Nøkkeltallet gir informasjon om aktiviteten og veksten i innskuddsvirksomheten som er en viktig del av finansieringen av bankens utlånsvirksomhet.
Tap på utlån i prosent av brutto utlån	$\frac{(\text{Tap på utlån og garantier}) \times \left(\frac{\text{Act}}{\text{Act}}\right)}{\text{Brutto utlån til kunder}}$
	Nøkkeltallet angir resultatført tapskostnad i forhold til brutto utlån og gir relevant informasjon om hvor store tapskostnader foretaket har i forhold til utlånsvolumet. Dette gir nyttig tilleggsinformasjon til resultatført tapskostnad da kostnaden også sees i sammenheng med utlånsvolumet og er dermed bedre egnet som et sammenligningstall mot andre banker.
Utlån og forpliktelser i trinn 2 i prosent av brutto utlån	$\frac{(\text{Utlån og forpliktelser i trinn 2})}{\text{Brutto utlån til kunder}}$
	Nøkkeltallet gir relevant informasjon om bankens kredittrisiko og vurderes som nyttig tilleggsinformasjon ut over det som følger av tapsnotene.
Utlån og forpliktelser i trinn 3 i prosent av brutto utlån	$\frac{(\text{Utlån og forpliktelser i trinn 3})}{\text{Brutto utlån til kunder}}$
	Nøkkeltallet gir relevant informasjon om bankens kredittrisiko og vurderes som nyttig tilleggsinformasjon ut over det som følger av tapsnotene.
Brutto misligholdte engasjement i prosent av brutto utlån	$\frac{\text{Brutto misligholdte engasjement over 90 dager}}{\text{Brutto utlån til kunder}}$
	Nøkkeltallet gir relevant informasjon om bankens kredittrisiko og vurderes som nyttig tilleggsinformasjon ut over det som følger av tapsnotene.
Brutto øvrige tapsutsatte engasjement i prosent av brutto utlån	$\frac{\text{Brutto øvrige tapsutsatte engasjement som ikke er misligholdt}}{\text{Brutto utlån til kunder}}$
	Nøkkeltallet gir relevant informasjon om bankens kredittrisiko og vurderes som nyttig tilleggsinformasjon ut over det som følger av tapsnotene.
Netto misligholdte og tapsutsatte engasjement i prosent av brutto utlån	$\frac{\text{Netto misligholdte engasjement} + \text{Netto andre tapsutsatte engasjement}}{\text{Brutto utlån til kunder}}$
	Nøkkeltallet gir relevant informasjon om bankens kredittrisiko og vurderes som nyttig tilleggsinformasjon ut over det som følger av tapsnotene.
Avsetningsgrad for misligholdte engasjementer	$\frac{\text{Individuelle nedskrivninger på misligholdte engasjementer}}{\text{Brutto misligholdte engasjementer over 90 dager}}$
	Nøkkeltallet gir relevant informasjon om bankens kredittrisiko og vurderes som nyttig tilleggsinformasjon ut over det som følger av tapsnotene.
Avsetningsgrad for øvrige tapsutsatte engasjementer	$\frac{\text{Individuelle nedskrivninger på øvrige tapsutsatte engasjementer}}{\text{Brutto øvrige tapsutsatte engasjementer}}$
	Nøkkeltallet gir relevant informasjon om bankens kredittrisiko og vurderes som nyttig tilleggsinformasjon ut over det som følger av tapsnotene.
Egenkapitalprosent	$\frac{\text{Sum egenkapital}}{\text{Sum eiendeler}}$
	Nøkkeltallet gir informasjon om den uvektede soliditeten til selskapet.

Alternative resultatmål	Definisjon og begrunnelse
Bokført egenkapital per EK-bevis konsern	$\frac{(\text{Sum EK} - \text{Minoritetsinteresser} - \text{Gavefond} - \text{Hybridkapital}) \times \text{Eierandelsbrøk}}{\text{Antall utstedte egenkapitalbevis}}$ <p>Nøkkeltallet gir informasjon om verdien av bokført egenkapital per egenkapitalbevis. Dette gir leseren mulighet til å vurdere rimeligheten av børskursen til egenkapitalbeviset. Beregnet som egenkapitalbeviserens andel av egenkapitalen ved utløpet av perioden dividert på antall egenkapitalbevis.</p>
Pris/resultat per EK-bevis	$\frac{\text{Børskurs på egenkapitalbevisene}}{\text{Resultat per egenkapitalbevis} \times \left(\frac{\text{Act}}{\text{Act}}\right)}$ <p>Nøkkeltallet gir informasjon om inntjeningen per egenkapitalbevis sett opp mot børskurs på det aktuelle tidspunkt, noe som gir mulighet for å vurdere rimeligheten av børskursen til egenkapitalbeviset. Beregnes som børskurs per egenkapitalbevis dividert på annualisert resultat per egenkapitalbevis.</p>
Pris/bokført egenkapital	$\frac{\text{Børskurs på egenkapitalbevisene}}{\text{Bokført egenkapital per egenkapitalbevis konsern}}$ <p>Nøkkeltallet gir informasjon om verdien av bokført egenkapital per egenkapitalbevis sett opp mot børskurs på gitt tidspunkt. Dette gir leseren mulighet til å vurdere rimeligheten av børskursen til egenkapitalbeviset. Beregnet som børskurs per egenkapitalbevis dividert på bokført egenkapital per egenkapitalbevis konsern (se definisjonen av dette nøkkeltallet over).</p>
Gjennomsnittlig LTV (Loan to value)	$\frac{\text{Gjennomsnittlig lånebeløp på utlån til kunder}}{\text{Gjennomsnittlig markedsverdi på sikekrhetsstilte eiendeler}}$ <p>Nøkkeltallet gir informasjon om belåningsgraden i utlånsporteføljen og er relevant for å vurdere tapsrisiko i utlånsporteføljen.</p>
Utlån overført til kredittforetak	<p>Utlån overført til SpareBank 1 Boligkreditt AS og SpareBank 1 Næringskreditt AS og som dermed er fra regnet fra balansen</p> <p>Utlån overført til kredittforetak er fraregnet balansen, men inngår i den totale utlånsvirksomheten. Nøkkeltallet brukes for beregning av andre APM-er.</p>
Act/Act	$\frac{\text{Totalt antall dager i året (365 eller 366)}}{\text{Antall dager hittil i år}}$ <p>Act/Act brukes for å annualisere resultatstørrelser som inngår i nøkkeltall. Resultatstørrelser annualiseres i nøkkeltallene for at de skal være sammenlignbare med andre perioders nøkkeltall.</p>
Ekstraordinære poster	<p>Identifiserte kostnader som er vurdert å skyldes engangshendelser</p> <p>Nøkkeltallet brukes til å beregne underliggende bankdrift som er oppført som en egen APM.</p>
Resultat per gjennomsnittlig egenkapitalbevis	$\frac{\text{Majoritetens andel av konsernets resultat etter skatt} \times \text{Eierandelsbrøk}}{\text{Gjennomsnittlig antall EKB i regnskapsperioden}}$ <p>Nøkkeltallet viser egenkapitalbeviserens andel av resultat etter skatt fordelt per gjennomsnittlig egenkapitalbevis i regnskapsperioden.</p>
Utvannet resultat per gjennomsnittlig egenkapitalbevis	$\frac{\text{Majoritetens andel av konsernets resultat etter skatt} \times \text{Eierandelsbrøk}}{\text{Gjennomsnittlig antall EKB i regnskapsperioden} + \text{Antall EKB utstedt etter regnskapsperiodens slutt}}$ <p>Nøkkeltallet viser egenkapitalbeviserens andel av resultat etter skatt fordelt på summen av gjennomsnittlig antall egenkapitalbevis i regnskapsåret med tillegg av antall egenkapitalbevis som er utstedt etter regnskapsperiodens slutt.</p>
Sum driftskostnader korrigert for restruktureringskostnader	<p>Sum driftskostnader – Restruktureringskostnader</p> <p>Restruktureringskostnader i forbindelse med omorganisering av virksomheten inngår i sum driftskostnader, men disse kostnadene holdes utenfor når virksomheten fastsetter mål for vekst i driftskostnader. Disse kostnadene holdes utenfor for at veksttallene skal være sammenlignbare over tid. Nøkkeltallet presenteres da det gir et godt grunnlag for å beregne underliggende kostnadsvekst.</p>

Finanskalender 2021

Dato

12. februar 2021
4. mars 2021
25. mars 2021
30. april 2021
10. august 2021
29. oktober 2021

Tema

4. kvartal 2020: Offentliggjøring av resultat kl 7.30
Årsrapport 2020
Representantskapsmøte
1. kvartal 2021: Offentliggjøring av resultat kl 7.30
2. kvartal 2021: Offentliggjøring av resultat kl 10.00
3. kvartal 2021: Offentliggjøring av resultat kl 7.30

*Vi tar forbehold om eventuelle endringer av datoer for offentliggjøring.
Opplysningene er informasjonspliktig etter verdipapirhandelloven § 5-1.*

Stilleperioden varer fra femte bankdag i et nytt kvartal og til kvartalsrapporten blir offentliggjort. I denne perioden vil det ikke være noen kontakt mellom Investor Relations og pressen, investorer, analytikere eller andre markedsaktører.

Kontaktinformasjon

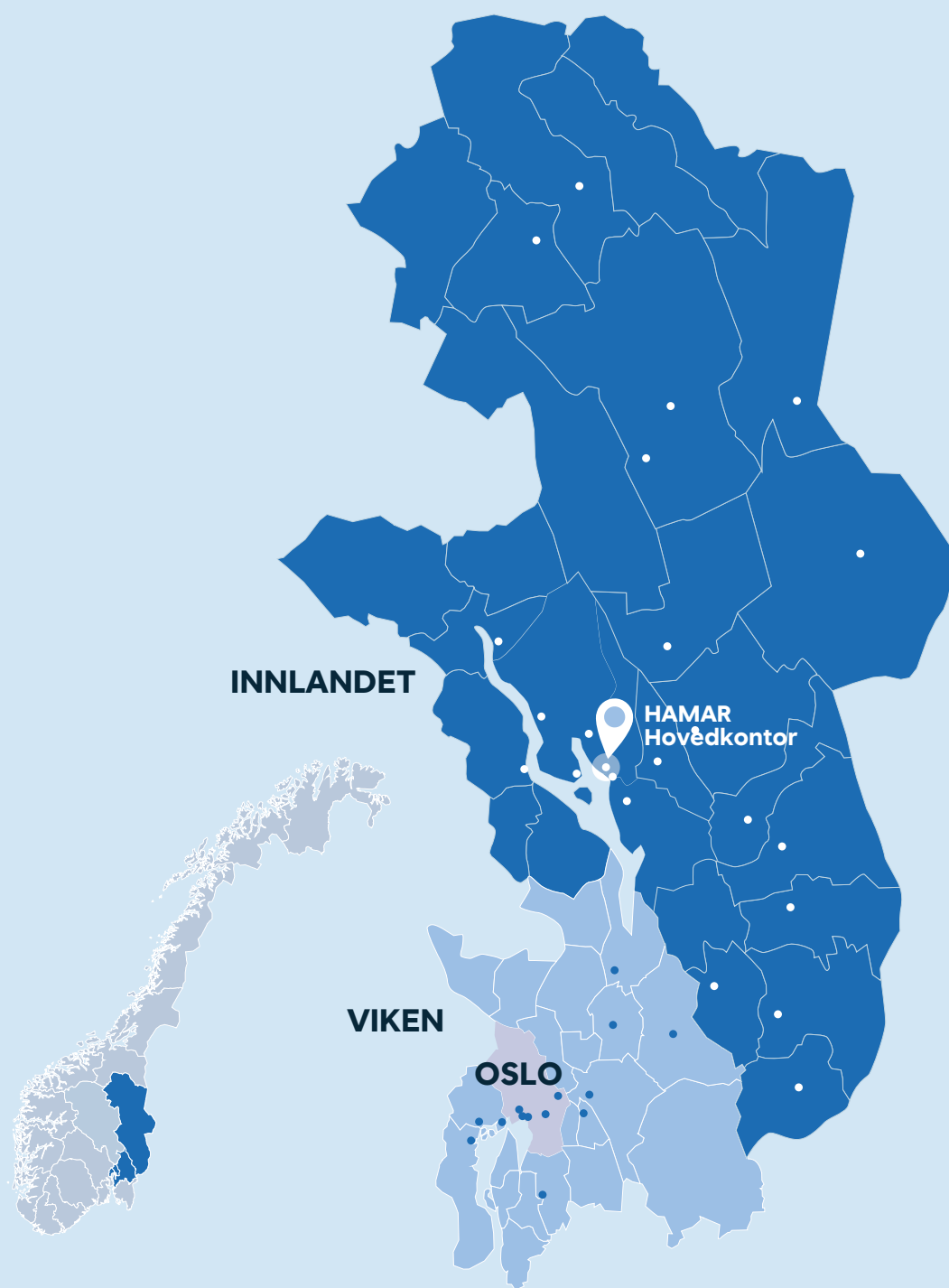
Richard Heiberg
Administrerende direktør
Tel.: +47 902 06 018
richard.heiberg@sb1ostlandet.no

Geir-Egil Bolstad
Finansdirektør
Tel.: +47 918 82 071
geir-egil.bolstad@sb1ostlandet.no

Runar Hauge
IR-kontakt
Tel.: +47 482 95 659
Runar.hauge@sb1ostlandet.no

Konsernadministrasjon

Strandgata 15, 2317 Hamar
Postboks 203, 2302 Hamar
Org. nummer 920 426 530

Telefon

Privat: 915 07040
Bedrift: 915 07050

sb1ostlandet.no

SpareBank
ØSTLANDET